

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT
„CONSTANTIN BRÂNCUȘI”, TÂRGU JIU

ROLUL ACTIVITĂȚILOR
ARTISTICO-PLASTICE
ȘI PRACTICE
ÎN DEZVOLTAREA
COPILOR DE VÂRSTĂ
PREȘCOLARĂ

Revista județeană pentru
învățământul preuniversitar

Nr. 1 / 2026

TÂRGU JIU, 2026

**GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT
„CONSTANTIN BRÂNCUȘI”, TÂRGU JIU**

**ROLUL ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-
PLASTICE ȘI PRACTICE ÎN DEZVOLTAREA
COPILOR DE VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ**

Revista județeană pentru învățământul preuniversitar

Nr. 1 / 2026

TÂRGU JIU, 2026

COORDONATORI:

**Inspector Educație Timpurie,
Prof. MÎNDRULEANU SIMONA-IONELA**

**Director G.P.P. „Constantin Brâncuși” Târgu Jiu,
Prof. STROIE RODICA-MIHAELA**

Prof. BUCĂLAE RALUCA

Prof. SEMEN NICOLETA

**Colctivul de redacție:
Prof. BUCALAE RALUCA
Prof. SEMEN NICOLETA**

Arta nu este, așa cum cred filosofii, o manifestare a ideii de frumusețe sau divinitate, nici expresia emoțiilor individuale sau producerea unor obiecte care să provoace plăcere, ci un mijloc de a-i uni pe oameni într-o comunitate a ideilor și a sentimentelor. (Lev Tolstoi)

Autorii lucrărilor își asumă responsabilitatea autenticității și corectitudinii textului publicat.

CUPRINS

DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII COPIILOR PRIN ACTIVITĂȚILE ARTISTICO-PLASTICE ȘI PRACTICE	5
PROF. ED. TIMPURIE RALUCA BUCĂLAE.....	5
<i>G.P.P. „Constantin Brâncuși” Târgu Jiu.....</i>	5
ROLUL ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE ȘI PRACTICE ÎN DEZVOLTAREA COPIILOR DE VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ.....	7
PROF. ED. TIMPURIE NICOLETA SEMEN.....	7
<i>G.P.P. „Constantin Brâncuși” Târgu Jiu.....</i>	7
VALENȚELE FORMATIVE ALE ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE ȘI PRACTICE LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ.....	9
ADRIANA-MIHAELA SGURESCU	9
<i>G.P.P. „Constantin Brâncuși”</i>	9
ROLUL ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO PLASTICE ȘI PRACTICE ÎN DEZVOLTAREA COPIILOR DE VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ.....	10
PROF. ED. TIMPURIE ÎLONA-CRISTINA MATEI.....	10
<i>G.P.P. „Constantin Brâncuși” Tg-Jiu.....</i>	10
ROLUL ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE ȘI PRACTICE ÎN DEZVOLTAREA COPIILOR DE VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ.....	12
PROF. ED. TIMPURIE MARIA-CRISTINA GEANĂ.....	12
<i>G.P.P. „Constantin Brâncuși” Târgu Jiu.....</i>	12
ROLUL ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE ȘI PRACTICE ÎN DEZVOLTAREA COPIILOR DE VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ.....	14
PROF. MIHAELA MOIANU.....	14
PROF. ALEXANDRA VÎLCEANU	14
<i>G.P.P. „Constantin Brâncuși” Tg-Jiu.....</i>	14
ROLUL ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE ȘI PRACTICE ÎN DEZVOLTAREA COPIILOR DE VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ.....	16
MIHAELA-CARMEN CRUCERU	16
<i>G.P.P. „Constantin Brâncuși”</i>	16
IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE ȘI PRACTICE ÎN FORMAREA ȘI DEZVOLTAREA COPILULUI PREȘCOLAR.....	17
PROF. ED. TIMPURIE ANA-MARIA BIANCA PIRCALABU.....	17
<i>G.P.P. „Constantin Brâncuși”</i>	17
ROLUL ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE ȘI PRACTICE ÎN DEZVOLTAREA COPIILOR DE VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ.....	19
CORINA LEBEDINSCAIA	19
<i>G.P.P. „Constantin Brâncuși”</i>	19
ROLUL ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE ȘI PRACTICE ÎN DEZVOLTAREA COPIILOR DE VÂRSTA PREȘCOLARĂ.....	21
PROF. ED. TIMPURIE CLAUDIA CILINCA.....	21
EDUCAȚIA ARTISTICO-PLASTICĂ ÎN GRĂDINIȚĂ	23
CAMELIA BĂLĂNESCU	23
<i>G.P.P. „Constantin Brâncuși” Tg-Jiu.....</i>	23
IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE IN INVATAMANTUL PREȘCOLAR	25
PROF. ÎNV. PRIMAR CORINA-GABRIELA FONOAGE.....	25
<i>Liceul Tehnologic Balta, Runcu.....</i>	25
ROLUL ACTIVITĂȚILOR ESTETICE OUTDOOR.....	27
PROF. MARIA PĂUN.....	27
<i>G.P.P. Nr. 8 Târgu Jiu.....</i>	27

STIMULAREA CREATIVITĂȚII PREȘCOLARILOR PRIN ACTIVITĂȚILE ARTISTICO- PLASTICE.....	30
PROF. MIHAELA SMEU	30
<i>G.P.P. Nr. 8 Tg-Jiu</i>	30
ROLUL ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE ȘI PRACTICE ÎN DEZVOLTAREA COPIILOR DE VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ.....	33
PROF. CRISTINA NEGREA	33
<i>G.P.P. Nr. 8 Tg-Jiu</i>	33
ACTIVITĂȚILE PLASTICE – MIJLOC DE DEZVOLTARE A CREATIVITĂȚII PREȘCOLARILOR	34
PROF. ED. TIMPURIE MARIA LARISA RIZA.....	34
AIDA MIHAELA VADUVA-LAPADATESCU	34
ROLUL ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE ȘI PRACTICE ÎN DEZVOLTAREA COPIILOR DE VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ.....	36
ADRIANA LUNGULESCU	36
<i>G.P.P. „Constantin Brâncuși” Tg-Jiu</i>	36
DEZVOLTAREA COPILULUI PREȘCOLAR PRIN ACTIVITĂȚI ARTISTICO-PLASTICE ȘI PARCTICE...38	38
PROF. ED. TIMPURIE DORINA ANDREEA UNGURU	38
<i>G.P.P. „Constantin Brâncuși” Tg-Jiu</i>	38
CULOARE, FORMĂ ȘI IMAGINAȚIE – ROLUL ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE ȘI PRACTICE ÎN DEZVOLTAREA COPIILOR DE 3 ANI.....	40
PROF. ED. TIMPURIE CLARA LORENA DRAICA	40
<i>G.P.P. „Constantin Brâncuși” Tg-Jiu</i>	40
ACTIVITĂȚILE ARTISTICO-PLASTICE ȘI ROLUL LOR ÎN DEZVOLTAREA COPIILOR DE VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ.....	42
PROF. ED. TIMPURIE SANDA BISTREANU	42
<i>G.P.P. „Constantin Brâncuși” Tg-Jiu</i>	42
ROLUL ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE ȘI PRACTICE ÎN DEZVOLTAREA COPIILOR DE VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ.....	44
PROF. ED. TIMPURIE ADELA-ROXANA DĂESCU	44
<i>G.P.P. „Constantin Brâncuși” Tg-Jiu</i>	44
DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII PRIN ACTIVITĂȚI ARTISTICO-PLASTICE	46
PROF. ED. TIMPURIE CRISTINA MARIANA OGARCĂ	46
<i>G.P.P. Rovinari</i>	46
ROLUL ACTIVITĂȚILOR PRACTICE ÎN FORMAREA DEPRINDERILOR DE VIAȚĂ.....	48
PROF. ED. TIMPURIE CARMEN MIHAELA CĂRUCERIU.....	48
<i>G.P.P. Rovinari, Gorj</i>	48
IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE ÎN DEZVOLTAREA COPILULUI	49
PROF. ED. TIMPURIE MARIA DODENCI.....	49
<i>G.P.P. Rovinari</i>	49
STIMULAREA CREATIVITĂȚII PREȘCOLARILOR PRIN ACTIVITĂȚI ARTISTICO-PLASTICE ȘI PRACTICE	51
PROF. ED. TIMPURIE RODICA-MIHAELA STROIE.....	51
<i>G.P.P. „Constantin Brâncuși” Tg-Jiu</i>	51
ROLUL ACTIVITĂȚILOR PRACTICE ÎN EDUCAȚIA PREȘCOLARILOR.....	53
PROF. ED. TIMPURIE VIORELA DINA	53
<i>G.P.P. Rovinari</i>	53
DEZVOLTAREA MOTRICITĂȚII FINE PRIN ACTIVITĂȚI ARTISTICO-PLASTICE	54
PROF. ED. TIMPURIE ADRIANA BARBONIE	54
<i>G.P.P. Rovinari</i>	54

DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII COPIILOR PRIN ACTIVITĂȚILE ARTISTICO-PLASTICE ȘI PRACTICE

Prof. ed. timpurie Raluca BUCĂLAE
G.P.P. „Constantin Brâncuși” Târgu Jiu

Perioada preșcolară reprezintă o etapă esențială în dezvoltarea copilului, caracterizată printr-o intensă evoluție cognitivă, emoțională și socială. În acest interval, copiii descoperă lumea prin explorare, joc și activități creative. Activitățile artistico-plastice și practice ocupă un loc important în cadrul procesului educațional din grădiniță, deoarece stimulează creativitatea, dezvoltă motricitatea fină și contribuie la formarea personalității copilului.

Prin desen, modelaj, colaj sau activități practice, copilul își exprimă gândurile, emoțiile și percepțiile despre mediul înconjurător. Aceste activități nu sunt doar forme de recreere, ci reprezintă mijloace educative eficiente pentru dezvoltarea armonioasă a copilului preșcolar.

Activitățile artistico-plastice și practice au un rol major în formarea și dezvoltarea copilului. Ele contribuie la dezvoltarea mai multor dimensiuni ale personalității:

1. Dezvoltarea creativității și imaginației

Prin desen, pictură sau modelaj, copilul are libertatea de a crea și de a exprima idei originale. Nu există răspunsuri corecte sau greșite, ceea ce îi permite copilului să experimenteze și să-și dezvolte imaginația.

2. Dezvoltarea motricității fine

Manipularea pensulelor, foarfecelor, plastilinei sau a altor materiale contribuie la dezvoltarea coordonării mână-ochi și a motricității fine, competențe necesare ulterior pentru scriere.

3. Dezvoltarea emoțională

Activitățile artistice permit copiilor să își exprime emoțiile într-un mod liber și creativ. Prin culori și forme, copilul își exteriorizează stările afective și își dezvoltă echilibrul emoțional.

4. Dezvoltarea socială

Activitățile desfășurate în grup îi ajută pe copii să coopereze, să comunice și să își respecte colegii. În timpul lucrului, copiii învață să împartă materiale, să își prezinte creațiile și să aprecieze munca altora.

5. Dezvoltarea cognitivă

Prin activitățile artistico-plastice, copiii își dezvoltă gândirea, capacitatea de observare și atenția. Ei învață să recunoască forme, culori, dimensiuni și să stabilească relații între obiecte. Pentru ca aceste activități să fie eficiente, educatorul trebuie să utilizeze metode variate și materiale diverse.

1. Atelierul de pictură liberă

Copiii primesc culori, pensule și foi mari de hârtie și sunt încurajați să picteze liber, fără un model impus. Educatorul poate discuta cu copiii despre ceea ce au desenat, stimulând exprimarea verbală și încrederea în sine.

2. Colaj din materiale reciclabile

O activitate practică foarte apreciată de copii este realizarea de colaje din materiale precum hârtie colorată, carton, frunze uscate, semințe sau materiale textile. Pe lângă dezvoltarea creativității, copiii învață și despre importanța reciclării.

3. Modelajul cu plastilină sau lut

Prin modelaj, copiii creează forme, animale sau obiecte din viața de zi cu zi. Această activitate dezvoltă motricitatea fină și răbdarea.

4. Activități tematice sezoniere

De exemplu:

- realizarea unui copac de toamnă din frunze presate;
- confecționarea unor decorațiuni de iarnă;
- crearea unor flori din hârtie pentru primăvară.

Astfel de activități ajută copiii să observe schimbările din natură și să își dezvolte simțul estetic.

5. Expoziția lucrărilor copiilor

Organizarea unei mici expoziții în sala de grupă sau pe holul grădiniței oferă copiilor satisfacția de a-și vedea lucrările apreciate. Această practică contribuie la dezvoltarea încrederii în sine și a motivației pentru activitățile creative.

Concluzii

Activitățile artistico-plastice și practice reprezintă un element esențial în educația preșcolară. Ele contribuie la dezvoltarea armonioasă a copilului, stimulând creativitatea, motricitatea, gândirea și capacitatea de exprimare. Prin intermediul acestor activități, copilul își dezvoltă personalitatea și dobândește competențe importante pentru etapa școlară.

Rolul educatorului este de a crea un mediu stimulat, în care copiii să aibă libertatea de a experimenta și de a crea. Utilizarea unor metode variate, a materialelor diverse și valorizarea produselor realizate de copii contribuie la transformarea activităților artistico-plastice într-o experiență educativă valoroasă.

Prin urmare, integrarea constantă a acestor activități în programul zilnic al grădiniței reprezintă o condiție importantă pentru dezvoltarea completă și armonioasă a copilului preșcolar

Bibliografie:

1. Cucos, C. (2006). *Pedagogie*. Iași: Editura Polirom.
2. Neacșu, I. (2010). *Introducere în pedagogie*. București: Editura Polirom.
3. Dumitrana, M. (2005). *Activitățile artistico-plastice în grădiniță*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
4. Ministerul Educației (2019). *Curriculum pentru educația timpurie*. București.
5. Ionescu, M., Radu, I. (2001). *Didactica modernă*. Cluj-Napoca: Editura Dacia.

ROLUL ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE ȘI PRACTICE ÎN DEZVOLTAREA COPIILOR DE VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ

Prof. ed. timpurie Nicoleta SEMEN
G.P.P. „Constantin Brâncuși” Târgu Jiu

Perioada preșcolară (3–6/7 ani) reprezintă una dintre cele mai importante etape în dezvoltarea personalității copilului. În acest interval, copilul își formează deprinderi fundamentale, își dezvoltă limbajul, imaginația, motricitatea și capacitatea de relaționare. Activitățile artistico-plastice și practice ocupă un loc central în educația timpurie, deoarece răspund nevoii naturale a copilului de a explora, de a crea și de a se exprima liber. Desenul, pictura, modelajul, colajul, decupajul sau activitățile practice de lucru manual contribuie nu doar la formarea unor abilități tehnice, ci și la dezvoltarea armonioasă a întregii personalități.

1. Dezvoltarea cognitivă prin activități artistico-plastice. Activitățile plastice stimulează gândirea și imaginația copilului. Atunci când desenează sau modelează, copilul își reprezintă mental obiecte, ființe sau situații, le transformă și le redă într-o formă proprie. Acest proces implică analiza, sinteza, comparația și generalizarea – operații fundamentale ale gândirii. Prin alegerea culorilor, combinarea formelor și organizarea spațiului pe foaie, copilul învață noțiuni matematice elementare (mărime, formă, proporție, orientare spațială). În același timp, își dezvoltă capacitatea de concentrare și atenția voluntară, deoarece realizarea unei lucrări presupune urmărirea unor pași și finalizarea unei sarcini.

De asemenea, activitățile practice precum confecționarea unor obiecte simple îl ajută pe copil să înțeleagă relația cauză-efect și să rezolve probleme concrete („Cum lipesc această piesă?”, „Ce se întâmplă dacă pun prea multă apă?”). Astfel, învățarea devine activă și experiențială.

2. Dezvoltarea motricității fine și a coordonării. Un rol esențial al activităților artistico-plastice este dezvoltarea motricității fine. Ținerea corectă a creionului, folosirea pensulei, decuparea cu foarfeca sau modelarea plastilinei solicită mușchii mici ai mâinii și contribuie la coordonarea ochi-mână. Aceste deprinderi sunt fundamentale pentru pregătirea scrisului. Un copil care a exersat suficient activități plastice va avea mai mult control asupra mișcărilor grafice și va întâmpina mai puține dificultăți în etapa școlară. În plus, activitățile practice contribuie la dezvoltarea coordonării generale și a simțului estetic, prin manipularea diverselor materiale: hârtie, textile, lemn, materiale reciclabile etc.

3. Dezvoltarea afectiv-emoțională. Activitățile artistico-plastice oferă copilului un mijloc de exprimare a emoțiilor. Deseori, copiii nu pot verbaliza ceea ce simt, însă pot reda prin desen sau culoare stări precum bucuria, teama, furia sau entuziasmul. Astfel, arta devine o formă de comunicare nonverbală. Realizarea unei lucrări proprii îi oferă copilului satisfacție și încredere în sine. Aprecierea din partea educatoarei și a colegilor consolidează stima de sine și motivația pentru învățare. De asemenea, copilul învață să accepte diferențele și să respecte creațiile altora, dezvoltând toleranța și empatia.

4. Dezvoltarea socială. În cadrul activităților desfășurate în grup, copiii învață să colaboreze, să împartă materiale și să respecte reguli. Realizarea unui colaj colectiv sau a unui proiect comun presupune cooperare și comunicare. Copiii negociază idei, își asumă roluri și învață să rezolve conflicte într-un mod constructiv. Totodată, prin activități tematice (de exemplu, realizarea unor decorațiuni pentru sărbători), copilul își dezvoltă sentimentul de apartenență la grup și își formează valori culturale și tradiționale.

5. Stimularea creativității și a imaginației. Creativitatea reprezintă capacitatea de a produce idei originale și soluții noi. Activitățile artistico-plastice stimulează această capacitate prin libertatea de exprimare pe care o oferă. Nu există un singur mod „corect” de a desena un copac sau o casă; fiecare copil își poate manifesta originalitatea. Prin experimentare și explorare, copilul descoperă noi combinații de culori și forme, își dezvoltă gustul estetic și capacitatea de a aprecia frumosul. Încurajarea inițiativei și evitarea criticii excesive sunt esențiale pentru menținerea spontaneității și a plăcerii de a crea.

6. Rolul educatoarei și al mediului educațional. Succesul activităților artistico-plastice depinde în mare măsură de modul în care sunt organizate. Educatoarea trebuie să creeze un climat afectiv pozitiv, să ofere materiale variate și să încurajeze exprimarea liberă. Este important ca accentul să fie pus pe proces, nu doar pe produsul final. De asemenea, mediul educațional trebuie să fie stimulat, să permită expunerea lucrărilor copiilor și să valorifice creațiile acestora. Astfel, copilul simte că munca sa este apreciată și capătă încredere în propriile capacități.

Activitățile artistico-plastice și practice au un rol complex și esențial în dezvoltarea copilului preșcolar. Ele contribuie la formarea competențelor cognitive, la dezvoltarea motricității fine, la exprimarea emoțiilor și la integrarea socială. Prin intermediul acestor activități, copilul învață să gândească, să creeze, să comunice și să colaboreze.

În concluzie, integrarea constantă și echilibrată a activităților artistico-plastice în programul educațional preșcolar reprezintă o condiție fundamentală pentru dezvoltarea armonioasă a personalității copilului și pentru pregătirea sa în vederea adaptării la cerințele școlare și sociale viitoare.

Bibliografie:

CUCOȘ, C., *Pedagogie*, Editura Polirom, 2014.

CREȚU, T., *Psihologia vârstelor*, Editura Polirom, 2009.

GLAVA, A., GLAVA, C., *Introducere în pedagogia preșcolară*, Editura Dacia, 2002.

PIAGET, J., *Psihologia copilului*, Editura Didactică și Pedagogică, 1970.

VÎGOTSKI, L. S., *Imaginație și creativitate la copil*, Editura Didactică și Pedagogică, 1971.

Ministerul Educației Naționale, *Curriculum pentru educație timpurie*, 2019.

VALENȚELE FORMATIVE ALE ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE ȘI PRACTICE LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ

Adriana-Mihaela SGURESCU
G.P.P. „Constantin Brâncuși”

Educația timpurie constituie fundamentul pe care se edifică întreaga devenire intelectuală și afectivă a individului. În cadrul acestei etape esențiale, activitățile artistico-plastice și practice dobândesc o semnificație aparte, întrucât oferă preșcolarului posibilitatea de a învăța prin acțiune, prin explorare directă și prin exprimare liberă. Aceste forme de activitate nu reprezintă simple exerciții recreative, ci modalități complexe de formare, prin intermediul cărora sunt stimulate procesele cognitive, este consolidată motricitatea fină, iar personalitatea copilului începe să se contureze armonios.

Prin desen, pictură, modelaj, colaj, educabilul își transpune experiențele și emoțiile într-un limbaj vizual accesibil vârstei sale. Actul creator devine astfel un mijloc de comunicare autentică, prin care sunt exteriorizate trăiri ce nu pot fi întotdeauna exprimate verbal. Culorile, formele și compozițiile alese reflectă universul interior al copilului și contribuie la dezvoltarea echilibrului afectiv. În același timp, finalizarea unei lucrări îi oferă satisfacția reușitei și îi consolidează încrederea în propriile capacități, element esențial pentru formarea unei imagini de sine pozitive.

Pe plan cognitiv, activitățile artistico-plastice și practice stimulează curiozitatea și capacitatea de explorare. Manipularea diverselor materiale - hârtie, plastilină, textile, materiale naturale sau reciclabile, favorizează înțelegerea proprietăților acestora și dezvoltarea gândirii intuitive. Preșcolarul descoperă relații simple de cauzalitate, experimentează combinații cromatice și soluții constructive, învață să planifice etapele unei activități și să identifice modalități de rezolvare a dificultăților întâmpinate. Procesul creativ devine un cadru propice exersării atenției, memoriei și imaginației.

Dimensiunea motrică a acestor activități este la fel de relevantă. Utilizarea instrumentelor specifice — creion, pensulă, foarfecă — presupune coordonare oculo-manuală și precizie a mișcărilor, contribuind la dezvoltarea musculaturii fine a mâinii. Aceste deprinderi constituie premise indispensabile pentru achizițiile ulterioare, precum scrisul. Exersarea constantă a mișcărilor controlate conduce la creșterea siguranței în executarea sarcinilor și la consolidarea autonomiei personale.

În plan social, activitățile desfășurate în grup favorizează cooperarea și comunicarea. Realizarea unor lucrări colective implică asumarea unor responsabilități, respectarea regulilor și acceptarea punctelor de vedere diferite. Educabilul învață să împartă materiale, să aștepte rândul, să ofere și să primească ajutor, interiorizând treptat norme de conviețuire și valori precum respectul și solidaritatea. În plus, contactul cu elemente ale culturii și tradiției, integrate în activitățile practice, contribuie la formarea identității culturale și la dezvoltarea sensibilității estetice.

Un alt aspect definitoriu îl reprezintă libertatea de exprimare pe care aceste activități o presupun. Într-un cadru educațional adecvat, accentul cade pe procesul de creație și nu exclusiv pe produsul final. Încurajarea inițiativei și a originalității stimulează gândirea divergentă și dorința de implicare activă în actul învățării. Acesta devine participant activ la propria formare, iar experiențele trăite în timpul activităților artistico-plastice se transformă în repere formative durabile.

Conchizând, activitățile artistico-plastice și practice ocupă un loc esențial în arhitectura educației preșcolare, ele îmbină dimensiunea cognitivă cu cea emoțională și socială, susținând formarea unei personalități echilibrate, creative și autonome.

Bibliografie:

- Cucoș, C., *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2014;
- Dănescu, E., *Stimularea creativității la vârsta preșcolară*, Editura Paralela 45, Pitești, 2009;
- Ministerul Educației Naționale, *Curriculum pentru educația timpurie*, 2019.

ROLUL ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO PLASTICE ȘI PRACTICE ÎN DEZVOLTAREA COPIILOR DE VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ

Prof. ed. timpurie Iona-Cristina MATEI
G.P.P. „Constantin Brâncuși” Tg-Jiu

Perioada preșcolară (3–6/7 ani) reprezintă o etapă esențială în dezvoltarea copilului, caracterizată printr-un ritm accelerat al achizițiilor cognitive, emoționale și sociale. În acest context, activitățile artistico-plastice și practice (desen, pictură, modelaj, colaj, decupaj, lucru manual etc.) ocupă un loc important în cadrul procesului instructiv-educativ din grădiniță. Acestea contribuie nu doar la formarea deprinderilor estetice, ci și la dezvoltarea globală a personalității copilului.

1. Dezvoltarea cognitivă

Activitățile artistico-plastice stimulează gândirea, imaginația și creativitatea copilului. Prin desen sau modelaj, copilul învață să observe mediul înconjurător, să distingă forme, culori, dimensiuni și să le reproducă în mod personal.

Aceste activități contribuie la: dezvoltarea capacității de concentrare și atenție; formarea spiritului de observație; dezvoltarea memoriei vizuale; stimularea gândirii simbolice.

În plus, copilul învață să rezolve probleme simple (cum să combine culorile, cum să lipească diferite materiale), ceea ce susține dezvoltarea gândirii logice.

2. Dezvoltarea motricității fine

Activitățile practice precum decupajul, lipirea, modelajul sau înșirarea mărgelilor contribuie semnificativ la dezvoltarea musculaturii mici a mâinii și la coordonarea ochi-mână. Aceste abilități sunt fundamentale pentru pregătirea copilului în vederea învățării scrisului. Prin manipularea diferitelor materiale (hârtie, plastilină, pensule, creioane), copilul își îmbunătățește:

- precizia mișcărilor;
- controlul forței;
- coordonarea bilaterală.

3. Dezvoltarea emoțională

Activitățile artistice oferă copilului oportunitatea de a-și exprima emoțiile și trăirile într-un mod liber și creativ. Prin desen sau pictură, copilul poate reda bucurii, temeri sau experiențe personale. Aceste activități contribuie la creșterea încrederii în sine; oferă satisfacția realizării unui produs propriu; reduc tensiunile emoționale; stimulează autonomia.

3. Dezvoltarea socială

Activitățile desfășurate în grup favorizează cooperarea și comunicarea între copii. Lucrul în echipă dezvoltă:

- spiritul de colaborare;
- respectul pentru munca celorlalți;
- capacitatea de a împărți materiale;
- abilități de rezolvare a conflictelor.

Prin realizarea unor lucrări colective, copiii învață să respecte reguli și să contribuie la atingerea unui scop comun.

4. Dezvoltarea simțului estetic și a creativității

Contactul cu diferite tehnici și materiale artistice contribuie la formarea gustului estetic. Copiii învață să aprecieze armonia culorilor și frumusețea formelor.

Creativitatea este stimulată prin:

- libertatea de exprimare;
- încurajarea ideilor originale;
- evitarea impunerii unor modele rigide.

Un climat educațional deschis și stimulat favorizează dezvoltarea unei personalități creative și echilibrate.

Concluzie

Activitățile artistico-plastice și practice au un rol esențial în dezvoltarea armonioasă a copilului preșcolar. Ele contribuie la dezvoltarea cognitivă, motrică, emoțională și socială, susținând în același timp formarea creativității și a simțului estetic. Integrarea constantă a acestor activități în programul zilnic al grădiniței este necesară pentru formarea unei personalități autonome și bine adaptate mediului social.

Bibliografie:

Cucoș, C. (2006). Pedagogie. Iași: Editura Polirom.

Vrășmaș, E. (coord.) (2014). Educația timpurie. București: Editura Aramis.

Piaget, J. (1970). Psihologia copilului. București: Editura Didactică și Pedagogică.

Vygotsky, L. S. (1971). Gândire și limbaj. București: Editura Didactică și Pedagogică.

Ministerul Educației (2019). Curriculum pentru educație timpurie. București.

ROLUL ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE ȘI PRACTICE ÎN DEZVOLTAREA COPIILOR DE VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ

Prof. ed. timpurie Maria-Cristina GEANĂ
G.P.P. „Constantin Brâncuși” Târgu Jiu

Copilăria timpurie este perioada în care se pun bazele dezvoltării fizice, intelectuale și emoționale ale ființei umane. Perioada preșcolară este esențială pentru formarea deprinderilor, atitudinilor și capacităților care vor influența întregul parcurs educațional ulterior. În această etapă, copilul descoperă lumea prin joc, experimentare și creație, iar activitățile artistico-plastice și practice reprezintă unele dintre cele mai eficiente modalități de învățare.

Activitățile artistico-plastice și practice contribuie la dezvoltarea creativității, dar și la stimularea gândirii, a motricității, a limbajului și a socializării copiilor. Acestea nu sunt simple activități recreative, ci mijloace educative complexe, prin care copilul se exprimă liber, își dezvoltă abilitățile și își formează o personalitate armonioasă.

Activitățile artistico-plastice includ desenul, pictura, modelajul, colajul și alte forme de exprimare vizuală, în timp ce activitățile practice vizează acțiuni concrete precum decuparea, lipirea, îndoirea, asamblarea sau confecționarea de obiecte simple. Prin intermediul acestora, copilul învață explorând, experimentând și exprimându-se liber, într-un mod adaptat nevoilor și particularităților sale de vârstă.

Educatorul are un rol esențial în valorificarea potențialului educativ al activităților artistico-plastice și practice. Acesta trebuie să creeze un mediu stimulativ, sigur și atractiv, să pună la dispoziție materiale variate și să încurajeze exprimarea liberă a copiilor.

Este important ca educatorul să respecte ritmul individual de lucru al fiecărui copil și să evite comparațiile între lucrări. Accentul trebuie pus pe proces, nu pe produsul final, iar feedback-ul oferit să fie pozitiv și constructiv. Prin îndrumare atentă și sprijin constant, educatorul contribuie la dezvoltarea armonioasă a personalității copilului.

Prin desen și pictură, copilul își exprimă emoțiile, trăirile și percepțiile despre lumea înconjurătoare. Aceste activități nu urmăresc realizarea unor produse perfecte, ci procesul de creație în sine, care stimulează gândirea liberă și originalitatea.

De exemplu, desenul liber cu creioane colorate sau carioci permite copilului să redea ceea ce simte sau ceea ce observă în mediul înconjurător. Un copil poate desena familia, casa sau animale preferate, iar prin aceste desene educatorul poate înțelege mai bine stările emoționale ale copilului. Pictura cu degetele sau cu pensula, folosind acuarele sau tempera, stimulează simțul tactil și creativitatea, fiind o activitate foarte apreciată de copiii de vârstă preșcolară.

Modelajul din plastilină, aluat sau lut este o altă activitate artistico-plastică extrem de benefică. Prin frământare, rulare și modelare, copilul își dezvoltă motricitatea fină și coordonarea mână-ochi. De exemplu, realizarea unor fructe, animale sau figurine simple îi ajută pe copii să recunoască forme, dimensiuni și culori, dar și să capete încredere în propriile capacități. În același timp, aceste activități au un efect relaxant, contribuind la reducerea tensiunilor emoționale.

Manevrarea creioanelor, pensulelor, foarfecelor sau plastilinei ajută la coordonarea mișcărilor mâinii și degetelor, pregătind copilul pentru activități ulterioare precum scrisul. Prin exerciții repetate, copilul își dezvoltă precizia, controlul și îndemânarea.

Aceste activități au și un rol terapeutic, ajutând copilul să își exprime emoțiile într-un mod nonverbal. Prin culori, forme și materiale diverse, copilul poate exterioriza stări de bucurie, tristețe, teamă sau entuziasm, reducând tensiunile emoționale și favorizând echilibrul afectiv.

Un alt aspect important este dezvoltarea limbajului și a capacității de comunicare. În timpul activităților artistice, copiii sunt încurajați să vorbească despre ceea ce realizează, să descrie culori, forme și acțiuni, să își exprime opiniile și să asculte ideile celorlalți. Astfel, vocabularul se îmbogățește, iar exprimarea verbală devine mai clară și mai coerentă.

Activitățile practice au un rol esențial în dezvoltarea autonomiei și a responsabilității copilului preșcolară. Prin realizarea unor sarcini concrete, precum confecționarea unor obiecte sau participarea

la activități gospodărești simple, copilul învață să respecte reguli, să urmeze etape și să finalizeze o activitate începută.

Colajele realizate din hârtie colorată, materiale textile, frunze uscate sau alte elemente din natură reprezintă activități artistico-plactice care dezvoltă spiritul de observație și creativitatea. De exemplu, copiii pot realiza un colaj cu tema „Toamna”, folosind frunze, boabe de porumb și hârtie colorată. Astfel, ei învață despre anotimpuri, își îmbogățesc vocabularul și își dezvoltă simțul estetic.

Activități precum decuparea după contur, lipirea, îndoirea hârtiei sau confecționarea unor obiecte simple contribuie la dezvoltarea răbdării, a atenției și a îndemnării. De exemplu, realizarea unei felicitări pentru mama sau a unui coșuleț din hârtie îi învață pe copii să respecte etapele de lucru și să finalizeze o sarcină începută.

Activitățile practice pot include și confecționarea de jucării sau obiecte decorative din materiale reciclabile, precum role de carton, capace, sticle de plastic sau cutii. De exemplu, copiii pot crea un animăluț dintr-o rolă de carton sau o floare din capace colorate. Astfel, se dezvoltă creativitatea, dar și spiritul ecologic, copiii învățând să refolosească materialele și să protejeze mediul înconjurător.

În plus, activitățile practice stimulează colaborarea și spiritul de echipă. Atunci când lucrează împreună, copiii învață să își împartă materialele, să se ajute reciproc și să respecte munca celorlalți. Din punct de vedere social, activitățile desfășurate în grup îi ajută pe copii să respecte reguli, să aștepte rândul lor și să coopereze. Astfel, se dezvoltă empatia, toleranța și capacitatea de adaptare la diferite situații sociale.

Lucrul în echipă, realizarea unor lucrări comune, precum un panou decorativ sau o machetă, îi învață pe copii să comunice, să își exprime opiniile și să respecte munca colegilor. De exemplu, realizarea unui afiș colectiv cu tema „Primăvara” presupune cooperare, împărțirea sarcinilor și respectarea regulilor de grup.

Un alt tip de activitate practică este implicarea copiilor în activități gospodărești simple, adaptate vârstei lor. Strângerea jucăriilor, udarea plantelor din clasă sau aranjarea materialelor de lucru îi ajută pe copii să devină mai responsabili și mai independenți. Prin aceste activități, copilul învață să respecte reguli și să colaboreze cu ceilalți.

Prin activitățile artistico-plactice și practice, copiii își dezvoltă încrederea în sine și stima de sine. Finalizarea unei lucrări, aprecierea efortului depus și expunerea creațiilor contribuie la formarea unei imagini pozitive despre sine. Copilul învață să își accepte propriile reușite, dar și greșelile, percependu-le ca parte a procesului de învățare.

Integrarea constantă și echilibrată a acestor activități în programul educațional contribuie la formarea unei personalități autonome, creative și adaptabile. Astfel, activitățile artistico-plactice și practice nu sunt doar simple momente de recreere, ci adevărate instrumente educative, indispensabile în dezvoltarea copilului de vârstă preșcolară.

În concluzie, activitățile artistico-plactice și practice au un rol fundamental în dezvoltarea copiilor de vârstă preșcolară. Prin desen, pictură, modelaj, colaj și activități practice variate, copilul își dezvoltă creativitatea, motricitatea, gândirea și competențele sociale. Aceste activități contribuie la formarea unei personalități echilibrate, autonome și încrezătoare, pregătind copilul pentru etapele următoare ale educației și ale vieții.

ROLUL ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE ȘI PRACTICE ÎN DEZVOLTAREA COPIILOR DE VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ

Prof. Mihaela MOIANU
Prof. Alexandra VÎLCEANU
G.P.P. „Constantin Brâncuși” Tg-Jiu

Perioada preșcolară (3–6 ani) reprezintă o etapă esențială în formarea personalității copilului, caracterizată prin ritmuri accelerate de dezvoltare la nivel cognitiv, emoțional, social și motric. În acest context, activitățile artistico-plastice și practice ocupă un loc central în cadrul educației timpurii, contribuind semnificativ la dezvoltarea globală a copilului.

Educația timpurie reprezintă fundamentul dezvoltării armonioase a copilului, iar activitățile artistico-plastice și practice ocupă un loc esențial în cadrul acesteia. În perioada preșcolară (3–6 ani), copilul își dezvoltă rapid capacitățile cognitive, emoționale, sociale și motrice. Prin desen, pictură, modelaj, colaj sau activități practice (decupare, lipire, îndoire, construcții), copilul explorează lumea în mod creativ și își exprimă trăirile într-o manieră proprie.

Conform teoriei dezvoltării cognitive formulate de Jean Piaget, copilul aflat în stadiul preoperațional învață prin acțiune, joc și manipularea concretă a obiectelor. În același timp, perspectiva socioculturală a lui Lev Vygotsky evidențiază importanța interacțiunii sociale și a sprijinului adultului în procesul de învățare. Activitățile artistico-plastice și practice îmbină aceste două dimensiuni: experiența directă și colaborarea.

Activitățile artistico-plastice stimulează procesele cognitive fundamentale: gândirea, memoria, atenția, imaginația și limbajul.

În timpul realizării unui desen sau al unui colaj, copilul: observă și analizează realitatea înconjurătoare; compară forme, dimensiuni și culori; stabilește relații cauză-efect; planifică etapele realizării unei lucrări; rezolvă probleme practice (de exemplu, cum să fixeze un element sau cum să combine materialele).

Aceste activități dezvoltă gândirea simbolică, specifică stadiului preoperațional descris de Piaget. Desenul devine o formă de reprezentare a realității, iar copilul învață să redea experiențe, persoane sau evenimente prin intermediul simbolurilor grafice.

De asemenea, activitățile practice contribuie la însușirea unor noțiuni matematice elementare: clasificare, seriatie, numărare, identificarea formelor geometrice, orientarea spațială. În timp ce decupează sau construiește, copilul aplică intuitiv concepte legate de proporție, echilibru și simetrie.

Nu în ultimul rând, aceste activități stimulează dezvoltarea limbajului. Copilul descrie ceea ce realizează, explică semnificația lucrării sale și interacționează verbal cu educatorul și colegii.

Un aspect esențial al activităților artistico-plastice este contribuția lor la dezvoltarea motricității fine. Manipularea instrumentelor și materialelor – creion, pensulă, foarfecă, plastilină, hârtie – implică mișcări precise și coordonate.

Prin aceste activități, copilul: își dezvoltă coordonarea mână-ochi; își consolidează musculatura fină a mâinii; își îmbunătățește precizia și controlul mișcărilor; își dezvoltă autonomia în activitățile zilnice.

Aceste achiziții sunt fundamentale pentru pregătirea scrisului. Capacitatea de a ține corect instrumentul de scris, de a controla presiunea și direcția mișcărilor se formează treptat prin exerciții plastice și practice.

Totodată, activitățile practice implică și motricitatea generală, mai ales atunci când presupun construcții sau activități desfășurate în spații variate.

Arta reprezintă un mijloc privilegiat de exprimare emoțională. Copilul preșcolar nu dispune întotdeauna de resurse verbale suficiente pentru a-și exprima trăirile, însă le poate reda prin culoare, formă și compoziție.

Prin activitățile artistico-plastice: copilul își exprimă emoțiile și trăirile interioare; își reduce tensiunile și anxietatea; dobândește încredere în propriile capacități; experimentează satisfacția finalizării unei sarcini.

Aprecierea și valorizarea lucrărilor contribuie la dezvoltarea stimei de sine. Fiecare creație este unică și reflectă universul interior al copilului, iar recunoașterea acestui fapt de către adult consolidează sentimentul de competență și apartenență.

Activitățile artistico-plastice desfășurate în grup creează contexte favorabile interacțiunii sociale. Copiii învață să: împartă materialele; respecte reguli; colaboreze la realizarea unui proiect comun; ofere și primească feedback.

Lucrările colective (panouri, machete, colaje de grup) dezvoltă spiritul de echipă și responsabilitatea. Copilul înțelege că rezultatul final depinde de contribuția fiecăruia.

În plus, prin discuțiile despre lucrări, copiii învață să respecte diversitatea de opinii și stiluri de exprimare, ceea ce contribuie la formarea toleranței și empatiei.

Creativitatea presupune capacitatea de a genera idei originale și de a găsi soluții variate la aceeași problemă. Activitățile artistico-plastice oferă un cadru ideal pentru dezvoltarea acestei competențe.

Copilul este încurajat să: experimenteze materiale diferite; combine tehnici; inventeze povești pornind de la creațiile sale; găsească soluții personale.

În acest mod, el învață că nu există o singură variantă corectă, ci multiple posibilități de exprimare. Libertatea de creație stimulează inițiativa, autonomia și flexibilitatea cognitivă.

Eficiența activităților artistico-plastice depinde în mare măsură de modul în care sunt organizate și coordonate de către cadrul didactic. Educatorul trebuie să: creeze un climat securizant și stimulat; ofere materiale variate și accesibile; încurajeze exprimarea liberă; evite evaluarea rigidă sau comparativă; valorizeze procesul de creație, nu doar produsul final.

Conform perspectivei lui Vygotsky, adultul are rolul de mediator al învățării, oferind sprijin în „zona proximală de dezvoltare” a copilului. Astfel, prin ghidaj adecvat, copilul poate atinge niveluri superioare de performanță și înțelegere.

Activitățile artistico-plastice și practice au un rol fundamental în dezvoltarea integrală a copilului preșcolar. Ele contribuie simultan la dezvoltarea cognitivă, motrică, emoțională și socială, stimulând creativitatea și autonomia.

Prin intermediul acestor activități, copilul explorează lumea, își exprimă identitatea și își construiește treptat competențele necesare integrării școlare și sociale. Integrarea constantă și echilibrată a activităților artistico-plastice în programul educațional al grădiniței reprezintă o condiție esențială pentru formarea unei personalități armonioase și echilibrate.

Bibliografie:

- Jean Piaget (1972). *Psihologia copilului*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- Lev Vygotsky (1978). *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Crețu, T. (2009). *Psihologia vârstelor*. Iași: Polirom.
- Verza, E. (coord.) (2011). *Psihologia copilului*. București: Pro Universitaria.
- Ministerul Educației (2019). *Curriculum pentru educație timpurie*. București.

ROLUL ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE ȘI PRACTICE ÎN DEZVOLTAREA COPIILOR DE VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ

Mihaela-Carmen CRUCERU
G.P.P. „Constantin Brâncuși”

Perioada preșcolară reprezintă una dintre cele mai importante etape din dezvoltarea copilului, deoarece în această perioadă se formează bazele personalității, ale gândirii și ale comportamentului social. În grădiniță, activitățile educative sunt concepute astfel încât să stimuleze dezvoltarea globală a copilului. Printre acestea, activitățile artistico-plastice și practice ocupă un loc esențial, deoarece contribuie la dezvoltarea creativității, a motricității fine, a imaginației și a expresivității copiilor.

Activitățile artistico-plastice includ desenul, pictura, modelajul, colajul sau alte forme de exprimare vizuală, iar activitățile practice presupun realizarea unor obiecte simple prin decupare, lipire, îndoire sau modelare.

Importanța activităților artistico-plastice

Activitățile artistico-plastice au un rol important în dezvoltarea intelectuală și emoțională a copilului. Prin desen și pictură, copilul își exprimă gândurile, trăirile și percepțiile asupra realității. În același timp, aceste activități contribuie la dezvoltarea imaginației și a creativității, deoarece copilul este încurajat să creeze liber și să experimenteze diverse tehnici și materiale.

Un alt aspect important îl reprezintă dezvoltarea motricității fine. Manipularea creioanelor, pensulelor, plastilinei sau a altor materiale contribuie la dezvoltarea coordonării mână-ochi și la pregătirea copilului pentru activitatea de scriere din perioada școlară.

De asemenea, activitățile artistico-plastice stimulează dezvoltarea estetică a copilului. Prin contactul cu diferite culori, forme și materiale, copilul învață să aprecieze frumosul și să își formeze gustul artistic.

Rolul activităților practice în dezvoltarea copilului Activitățile practice completează activitățile artistico-plastice și contribuie la dezvoltarea abilităților practice și a spiritului de inițiativă. Prin activități precum decuparea, lipirea, plierea hârtiei sau realizarea unor obiecte simple, copiii își dezvoltă îndemânarea și răbdarea.

Aceste activități îi ajută pe copii să înțeleagă mai bine relația dintre cauză și efect și să își dezvolte capacitatea de rezolvare a problemelor. De exemplu, atunci când realizează un obiect din hârtie sau carton, copilul trebuie să urmeze anumite etape și să găsească soluții pentru a finaliza lucrarea.

În plus, activitățile practice contribuie la dezvoltarea spiritului de colaborare. Atunci când sunt realizate în grup, copiii învață să lucreze împreună, să împartă materialele și să își respecte colegii.

Contribuția la dezvoltarea personalității copilului

Activitățile artistico-plastice și practice au o influență semnificativă asupra dezvoltării personalității copilului. Ele stimulează încrederea în sine, deoarece copilul se simte mândru de

Prin intermediul acestor activități, educatoarea poate observa mai ușor interesele, preferințele și nivelul de dezvoltare al fiecărui copil, adaptând astfel procesul educativ la nevoile acestora.

În concluzie, activitățile artistico-plastice și practice au un rol esențial în educația preșcolară. Ele contribuie la dezvoltarea creativității, a motricității fine, a imaginației și a abilităților sociale ale copiilor. Prin intermediul acestor activități, copiii își pot exprima liber ideile și emoțiile, descoperind în același timp plăcerea de a crea.

De aceea, este important ca în grădiniță să se acorde o atenție deosebită organizării acestor activități și utilizării unor metode variate și atractive, care să stimuleze interesul și participarea activă a copiilor.

Bibliografie:

1. Cucoș, Constantin – *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2006.
2. Vrășmaș, Ecaterina – *Educația timpurie*, Editura Aramis, București, 2014.

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE ȘI PRACTICE ÎN FORMAREA ȘI DEZVOLTAREA COPILULUI PREȘCOLAR

Prof. ed. timpurie Ana-Maria Bianca PIRCALABU
G.P.P. „Constantin Brâncuși”

Introducere

Perioada preșcolară reprezintă una dintre cele mai importante etape din dezvoltarea copilului, caracterizată printr-un ritm accelerat al transformărilor cognitive, emoționale și sociale. În această etapă, copilul descoperă lumea prin explorare, joc și activități creative. Printre cele mai eficiente metode de stimulare a dezvoltării armonioase se numără activitățile artistico-plastice și practice.

Aceste activități oferă copilului posibilitatea de a-și exprima emoțiile, ideile și imaginația într-un mod liber și creativ. Desenul, modelajul, colajul, pictura sau activitățile practice precum decuparea, lipirea și construirea de obiecte simple contribuie semnificativ la dezvoltarea globală a personalității copilului.

Particularitățile dezvoltării copilului preșcolar

Copiii de vârstă preșcolară se află într-o perioadă în care curiozitatea și dorința de explorare sunt extrem de intense. Ei învață prin experiențe directe, prin manipularea obiectelor și prin experimentare.

În această etapă se dezvoltă gândirea simbolică, limbajul, motricitatea fină și capacitatea de relaționare cu ceilalți. Activitățile creative contribuie la consolidarea acestor procese, deoarece implică atât gândirea, cât și acțiunea.

Prin activități artistice, copiii își dezvoltă imaginația, capacitatea de concentrare și încrederea în propriile forțe. În același timp, ei învață să respecte reguli, să colaboreze și să își exprime opiniile.

Rolul activităților artistico-plastice în dezvoltarea copilului

Activitățile artistico-plastice au un rol deosebit în stimularea creativității și a expresivității copilului. Prin desen, pictură sau modelaj, copiii reușesc să redea lumea înconjurătoare așa cum o percep ei.

Aceste activități contribuie la:

- dezvoltarea imaginației și a creativității;
- formarea gustului estetic;
- dezvoltarea motricității fine;
- stimularea capacității de observare;
- dezvoltarea exprimării emoționale.

De asemenea, activitățile plastice îi ajută pe copii să își dezvolte răbdarea și perseverența. Finalizarea unei lucrări le oferă satisfacție și crește motivația pentru activitățile viitoare.

Importanța activităților practice

Activitățile practice sunt la fel de importante pentru dezvoltarea copiilor, deoarece implică manipularea materialelor și realizarea unor obiecte concrete. Acestea includ activități precum decuparea, lipirea, îmbinarea materialelor, construcțiile sau realizarea unor obiecte decorative.

Prin intermediul acestor activități, copiii își dezvoltă:

- coordonarea mână-ochi;
- îndemânarea;
- capacitatea de planificare;
- spiritul practic;
- autonomia.

În plus, activitățile practice îi ajută pe copii să înțeleagă relațiile dintre obiecte și să dobândească deprinderi utile pentru viața de zi cu zi.

Contribuția educatoarei în organizarea activităților

Educatoarea are un rol esențial în organizarea și desfășurarea activităților artistico-plastice și practice. Ea trebuie să creeze un mediu educațional stimulat, în care copiii să se simtă liberi să experimenteze și să își exprime ideile.

De asemenea, educatoarea trebuie să aleagă materiale variate și atractive, să ofere explicații clare și să încurajeze inițiativa copiilor. Este important ca fiecare copil să fie apreciat pentru efortul depus, nu doar pentru rezultatul final. Prin sprijinul oferit de educatoare, copiii dobândesc încredere în propriile abilități și sunt motivați să participe activ la activități. Activitățile artistico-plastice și practice desfășurate în grădiniță pot fi variate și adaptate nivelului de vârstă al copiilor. Acestea trebuie să fie atractive, interactive și să stimuleze participarea activă a copiilor. Prin intermediul lor, copiii învață să exploreze diferite materiale și tehnici de lucru. Un exemplu de activitate este desenul liber, în cadrul căruia copiii sunt încurajați să reprezinte elemente din natură, personaje preferate sau diferite situații din viața de zi cu zi. Această activitate contribuie la dezvoltarea imaginației și a capacității de exprimare.

O altă activitate frecvent întâlnită este pictura, care poate fi realizată cu pensula, buretele sau chiar cu degetele. Prin această activitate, copiii descoperă culorile, învață să le combine și să creeze imagini originale. În același timp, pictura stimulează coordonarea mișcărilor și dezvoltă motricitatea fină.

De asemenea, modelajul din plastilină sau lut reprezintă o activitate foarte apreciată de copii. Aceasta contribuie la dezvoltarea forței musculare a mâinilor, a îndemnării și a creativității. Copiii pot realiza diferite forme, animale, flori sau obiecte simple.

Activitățile practice precum decuparea, lipirea și realizarea colajelor îi ajută pe copii să își dezvolte răbdarea, precizia și capacitatea de concentrare. În același timp, ei învață să utilizeze corect diferite materiale și instrumente, cum ar fi foarfeca, lipiciul sau hârtia colorată.

Prin diversitatea acestor activități, procesul educațional devine mai atractiv și mai eficient, iar copiii sunt motivați să participe activ și să își exprime ideile într-un mod creativ.

Concluzie

Activitățile artistico-plastice și practice reprezintă un mijloc eficient de dezvoltare complexă a copiilor de vârstă preșcolară. Ele contribuie la formarea creativității, la dezvoltarea motricității fine, la exprimarea emoțiilor și la dezvoltarea gândirii.

Prin intermediul acestor activități, copiii învață să exploreze, să creeze și să colaboreze. Astfel, ele ocupă un loc important în procesul educațional din grădiniță și contribuie la formarea unei personalități echilibrate și armonioase.

Bibliografie:

https://dppd.ubbcluj.ro/rojed/articol_1_34_4.pdf

<https://ro.scribd.com/document/579394068/dezvoltarea-creativitatii-copilului-prescolar-1>

ROLUL ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE ȘI PRACTICE ÎN DEZVOLTAREA COPIILOR DE VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ

Corina LEBEDINSCAIA
G.P.P. „Constantin Brâncuși”

Pentru preșcolari, desenul, pictura sau modelajul reprezintă forme de comunicare mult mai profunde decât limbajul verbal, care este încă în formare. Activitățile artistico-plastice și practice nu sunt simple discipline de învățământ, ci punți de legătură între universul interior al copilului și realitatea înconjurătoare. În cadrul acestor activități, copilul nu doar „face ceva”, ci se descoperă pe sine, își exersează răbdarea și își rafinează percepțiile.

În acest context pot fi menționate dimensiunile dezvoltării prin artă și lucru practic:

A. Dezvoltarea psiho-motorie (Motricitatea fină)

Aceasta este, poate, cea mai vizibilă componentă. Activitățile practice (tăiatul cu foarfeca, lipitul, plierea hârtiei) și cele plastice (folosirea pensulei, modelajul plastilinei) antrenează musculatura fină a mâinii.

- Coordonarea oculomotorie: Copilul învață să își sincronizeze privirea cu mișcarea mâinii.
- Pregătirea pentru scris: Un copil care a modelat mult și a colorat în interiorul conturului va deprinde mult mai ușor tehnica scrisului în clasa pregătitoare.

B. Dezvoltarea cognitivă și senzorială

Activitățile plastice sunt veritabile laboratoare de cercetare.

- Cunoașterea materialelor: Copilul învață proprietățile obiectelor (hârtia se rupe, plastilina se înmoaie la căldură, culorile se combină).

- Formarea conceptelor: Prin pictură și colaj, se consolidează noțiunile de formă, mărime, spațialitate (sus, jos, aproape, departe) și culoare.

C. Dezvoltarea afectiv-emoțională și estetică

Arta este un debușeu emoțional. Preșcolarul care desenează își „proiectează” trăirile pe foaie.

- Încrederea în sine: Finalizarea unei lucrări îi oferă copilului un sentiment de competență și mândrie.

- Sensibilitatea estetică: Educarea gustului pentru frumos începe prin observarea naturii și redarea ei prin tehnici plastice.

Valențele educative ale activităților practice

Dacă activitățile plastice pun accent pe estetic, cele practice dezvoltă spiritul pragmatic și autonomia.

- Formarea deprinderilor de muncă: Copilul învață să își organizeze spațiul de lucru și să ducă o sarcină la bun sfârșit.

- Gândirea logică: Urmărirea etapelor unui proiect (ex: realizarea unei felicitări prin îndoire și lipire) dezvoltă capacitatea de a planifica și de a respecta o succesiune logică.

Strategii didactice în grădiniță

În calitate de educatoare, rolul nostru nu este de a obține „artiști”, ci de a oferi contextul creativ.

1. Diversitatea tehnicilor: Trecerea de la tehnici clasice (dactilopictură, colaj) la tehnici moderne (tehnica ștampilei, pictura pe suporturi neconvenționale) menține vie curiozitatea.

2. Libertatea de exprimare: Este vital să nu impunem șabloane rigide. Dacă un copil vrea să picteze un soare albastru, acesta reflectă viziunea sa creativă în acel moment.

3. Valorizarea rezultatelor: Expozițiile cu lucrările copiilor le confirmă acestora faptul că efortul lor este apreciat de comunitatea grupei și de părinți.

În încheiere, activitățile artistico-plastice și practice reprezintă nucleul dezvoltării armonioase a preșcolarului. Ele împletesc jocul cu învățarea, transformând fiecare oră într-o experiență de explorare. Prin pensulă, foarfecă sau lut, copilul nu construiește doar obiecte, ci își construiește propria personalitate, devenind mai creativ, mai disciplinat și mai atent la frumosul din jurul său.

„Copilul este un artist înăscut. Provocarea este să rămână artist și după ce crește.” – Pablo Picasso

Bibliografie:

1. Culea, L., Sesovici, A., & colab. (2008). *Activitatea integrată din grădiniță: Ghid pentru cadrele didactice*. Editura Didactica Publishing House, București.
2. Ionescu, M. (coord.) (2010). *Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani*. Editura Vanemonde, București.
3. Ministerul Educației Naționale (2019). *Curriculum pentru educația timpurie*. (Documentul oficial care reglementează activitățile pe domenii experiențiale, inclusiv DOS - Domeniul Om și Societate și DEC - Domeniul Estetic și Creativ).
4. Pavel, A. (2012). *Metodica activităților instructiv-educative în grădinița de copii*. Editura Arves, Craiova.
5. Preda, V. (2005). *Metodica activităților de educare a limbajului și a activităților matematice/plastice în grădiniță*. Editura Humanitas Educațional, București.
6. Rafailă, E. (2002). *Educarea creativității la vârsta preșcolară*. Editura Aramis, București.
7. Șchiopu, U., & Verza, E. (1997). *Psihologia vârstelor: Ciclurile vieții*. Editura Didactică și Pedagogică, București (utilă pentru fundamentarea psihologică a dezvoltării prin desen).
8. Vîrghileanu, M. (2007). *Tehnici de pictură și desen pentru preșcolari*. Editura Euristica, Iași.

ROLUL ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE ȘI PRACTICE ÎN DEZVOLTAREA COPIILOR DE VÂRSTA PREȘCOLARĂ

Prof. ed. timpurie Claudia CILINCA

Perioada preșcolară reprezintă una dintre cele mai importante etape în dezvoltarea copilului, deoarece în acest interval se formează bazele personalității, ale comportamentului social și ale gândirii. Copilul preșcolar se află într-o continuă explorare a mediului înconjurător, manifestând curiozitate, spontaneitate și dorință de exprimare. În acest context, activitățile artistico-plastice și practice au un rol esențial în procesul instructiv-educativ din grădiniță.

Aceste activități nu sunt doar momente recreative, ci mijloace prin care se realizează dezvoltarea globală a copilului. Prin desen, pictură, modelaj, colaj sau confecționarea unor obiecte simple, copilul învață prin acțiune, prin manipulare și prin experimentare directă.

1. Rolul în dezvoltarea fizică și a motricității fine

Activitățile artistico-plastice contribuie în mod semnificativ la dezvoltarea motricității fine. Utilizarea creionului, pensulei, foarfecelui sau modelarea plastilinei implică mișcări controlate și coordonarea ochi-mână. Aceste exerciții pregătesc copilul pentru însușirea scrisului și pentru alte activități școlare ulterioare.

Prin activitățile practice, copilul își dezvoltă precizia, răbdarea și capacitatea de concentrare. Decuparea, lipirea și asamblarea elementelor contribuie la formarea unor deprinderi esențiale pentru autonomie.

2. Stimularea dezvoltării cognitive

În timpul activităților artistice, copilul observă, compară, clasifică și ia decizii. El învață să recunoască formele, culorile și dimensiunile, dezvoltându-și gândirea logică și capacitatea de analiză. Activitățile practice implică rezolvarea de probleme simple și găsirea unor soluții creative.

De asemenea, limbajul este îmbogățit prin discuțiile despre lucrările realizate, materiale și tehnici folosite. Copilul învață să își exprime ideile și să descrie propriile creații.

3. Dezvoltarea creativității și a imaginației

Creativitatea este stimulată prin libertatea de exprimare oferită în cadrul activităților artistico-plastice. Copilul poate combina culori, forme și materiale într-un mod original, exprimându-și emoțiile și experiențele.

Imaginația este dezvoltată atunci când copilul creează personaje sau situații inspirate din propria fantezie. Această capacitate de a crea și de a inova va avea un impact pozitiv asupra dezvoltării sale ulterioare.

4. Rolul în dezvoltarea socio-emoțională

Activitățile desfășurate în grup contribuie la dezvoltarea abilităților sociale. Copiii învață să coopereze, să respecte reguli și să împartă materialele. Finalizarea unei lucrări le oferă satisfacție și încredere în sine.

Totodată, activitățile artistice pot avea un rol terapeutic, ajutând copilul să își exprime emoțiile într-un mod creativ și nonverbal.

5. Formarea autonomiei și a deprinderilor practice

Prin implicarea constantă în activități practice, copilul învață să își organizeze spațiul de lucru, să utilizeze corect materialele și să finalizeze sarcinile începute. Aceste comportamente contribuie la dezvoltarea responsabilității și a perseverenței.

Concluzie

În concluzie, activitățile artistico-plastice și practice au un rol fundamental în dezvoltarea armonioasă a copilului preșcolar. Ele sprijină dezvoltarea fizică, cognitivă, emoțională și socială, pregătind copilul pentru integrarea școlară și pentru viața în comunitate.

Bibliografie:

- Cucoș, C. (2006). Pedagogie. Iași: Editura Polirom.
- Neacșu, I. (2010). Psihologia educației. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- Programă pentru educație timpurie (2019). Ministerul Educației Naționale.
- Vîgotski, L.S. (1971). Gândire și limbaj. București: Editura Didactică și Pedagogică.

EDUCAȚIA ARTISTICO-PLASTICĂ ÎN GRĂDINIȚĂ

Camelia BĂLĂNESCU
G.P.P. „Constantin Brâncuși” Tg-Jiu

Preșcolarii îndrăgesc mult activitățile plastice, indiferent de modalitatea de realizare a acestora: desen, pictură sau modelaj, prin simplul fapt că le oferă posibilitatea de exprimare liberă a emoțiilor și creativității.

Educația artistico-plastică reprezintă o componentă esențială a dezvoltării armonioase a copilului preșcolar. Prin activități de desen, pictură și modelaj, copiii își exprimă emoțiile, își dezvoltă creativitatea și își formează primele deprinderi estetice. În grădiniță, arta nu urmărește performanța tehnică, ci procesul de exprimare liberă și descoperirea personală. Activitățile artistico-plactice din grădiniță completează, de cele mai multe ori, procesul instructiv-educativ axat pe cunoașterea mediului înconjurător. Astfel, o activitate de observare sau o lectură după imagini este, frecvent, continuată de o formă de redare grafică a obiectelor observate sau de o exprimare artistică a emoțiilor trăite, prin pictură. Totodată, activitățile artistico-plactice pot reprezenta o modalitate de evaluare a gradului de înțelegere a unui text literar. În acest sens, preșcolarii desenează sau modelează personajele unei povești sau redau secvențe din povestirile și poeziile învățate.

Organizate integrat sau independent, activitățile artistico-plactice contribuie la dezvoltarea globală a copilului prin:

Dezvoltarea creativității și imaginației – copilul inventează forme, culori și compoziții proprii.

Exprimarea emoțiilor – arta devine un limbaj nonverbal al trăirilor.

Formarea simțului estetic – copiii învață să observe frumusețea din mediul înconjurător.

Dezvoltarea motricității fine – manipularea pensulei, creionului sau plastilinei întărește coordonarea mână-ochi.

Creșterea încrederii în sine – produsul artistic oferă satisfacție și sentimentul reușitei.

În grădiniță, educația artistică urmărește familiarizarea cu materiale și tehnici variate. Astfel, copiii învață ustensilele folosite la desen și modelaj, precum creioane colorate, planșe, plastilină, dar și materialele și modul de utilizare al acestora, în pictură: pensule, acuarele, șevalet, bureți, ștampile, etc. Un rol important îl are educația plastică în dezvoltarea capacității de observare a formelor și culorilor. Copiii sunt atrași de tehnicile de îmbinare a culorilor și sunt bucuroși atunci când obțin culori binare diverse. Copiii sunt încurajați să creeze imagini și obiecte originale, să experimenteze cu culorile și formele. De exemplu, pot picta pe teme libere sau pot realiza desene inspirate din povești sau experiențe personale. În acest mod, educația plastică contribuie la dezvoltarea creativității și imaginației preșcolarilor. Manipularea pensulelor, creioanelor sau a plastilinei ajută la coordonarea mână-ochi și la precizia mișcărilor, esențială pentru scris și alte activități școlare viitoare. Prin desen și modelaj, copiii pot exprima sentimente și gânduri pe care încă nu le pot formula verbal. Realizarea unei lucrări artistice presupune concentrare și perseverență, calități esențiale pentru învățare.

Activitățile artistico-plactice pot fi organizate sub diverse forme. Astfel, desenul și pictura implică activități libere: copiii desenează sau pictează ce doresc, folosind creioane colorate, acuarele, tempera, activități tematice: redarea unor personaje din povești sau a unor peisaje și jocuri cu culori: amestecarea culorilor primare pentru a descoperi culorile secundare. Modelajul presupune lucrul cu plastilină: realizarea de figurine, fructe, animale sau modelaj cu lut: formarea unor forme simple, cum ar fi bile, șnururi, discuri, etc. Aceste activități pot fi desfășurate individual, pe grupe mici sau colectiv, în funcție de obiectivele didactice.

Educatorea are un rol de ghid și facilitator al experienței artistice. Intervenția cadrului didactic se materializează în crearea unui mediu stimulator și sigur, asigurarea materialelor variate și atractive, încurajarea exprimării libere, fără a impune modele rigide, valorizarea fiecărei lucrări, accentuând procesul, nu rezultatul, adaptarea activităților la nivelul de dezvoltare al copiilor. Spațiul în care se desfășoară activitățile trebuie să fie organizat astfel încât să stimuleze explorarea. Accesul liber la materiale, expunerea lucrărilor copiilor și atmosfera relaxată favorizează implicarea și creativitatea.

Educația artistico-plastică în grădiniță este un pilon important al dezvoltării copilului, care contribuie la formarea personalității, la dezvoltarea inteligenței emoționale și la pregătirea pentru etapele următoare ale educației. Prin joc și creație, copiii învață să comunice, să observe și să aprecieze frumusețea lumii, învățând să devină ființe sensibile și creative.

Bibliografie:

- Popescu, M. (2018). *Educația artistică în grădiniță*. Editura Didactică și Pedagogică.
- Ionescu, A. (2020). *Metode și tehnici în educația preșcolară*. Editura Humanitas.

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE ÎN INVATAMANTUL PREȘCOLAR

Prof. înv. primar Corina-Gabriela FONOAGE
Liceul Tehnologic Balta, Runcu

Începând cu vârsta preșcolară receptivitatea la stimulii externi care favorizează dezvoltarea unor priceperi, formarea diverselor deprinderi emoționale și a capacităților intelectuale se conturează puțin câte puțin. Copiii pot și trebuie să învețe mai devreme decât până acum și sunt apți pentru a asimila cunoștințe pe care generațiile anterioare nu le întrezăreau, cu condiția ca ei să fie instruiți altfel decât până acum.

Este indicat să cerem copiilor mult, dar nu orice și oricum. Este absolut necesar să nu neglijăm faptul că fiecare copil are individualitatea sa proprie, ritmul său personal de creștere, inteligența sa, temperamentul și caracterul său.

Eficiența școlarului depinde nu numai de capacitatea de asimilare a cunoștințelor, priceperilor, deprinderilor, dar și de anumite trăsături de personalitate, în particular de imaginația lui. Fără imaginație este imposibilă asimilarea aceluiași cunoștințe, priceperi, deprinderi, este cu neputință formarea personalității lui în ansamblu.

S-au înregistrat schimbări calitative esențiale în planul obiectivelor, al conținuturilor, al organizării, al metodologiei, creându-se condiții necesare pentru a se putea trece la o nouă fază în dezvoltarea învățământului nostru, în care se întreprind acțiuni de asigurare a continuității între grădiniță și școală, ca și a unității de cerințe între aceste două trepte de învățământ, deoarece grădinița este parte integrantă a învățământului.

Posibilitatea de a înțelege și a simți frumosul din artă, din mediul înconjurător, din viața socială și de a dezvolta aptitudinile de creație artistică se realizează deja de la nivelul școlarității. La vârsta școlară, educația estetică se poate separa de procesul de cunoaștere a realității, de contactul direct cu obiectele și fenomenele din mediul înconjurător. Din acest punct de vedere, în activitățile pe care le-am desfășurat am ținut seama de particularitățile psiho-individuale, de posibilitățile de percepere a frumosului de către copii, mai ales de faptul că la vârsta școlară mica, copiii au tendința de a exprima în lucrările lor ceea ce văd sau aud. Spiritual de imitație, dorința de cunoaștere, tendința de a folosi creionul, culorile, nevoia acestora de continuă mișcare sunt caracteristici ale vârstei.

Înca din grădiniță, se pune baza dezvoltării integrale și multilaterale a școlarului. Ambianța educativă din grupă, activitățile comune cu întreaga grupă și cele la alegere, precum și programul distractiv sunt modalități prin care se realizează latura pedagogică formativă a actului pedagogic.

„Educația contemporană, ca o funcție socială din ce în ce mai complexă, poate fi concepută ca un sistem de relații ce se formează între copii și mediul înconjurător. Copilul de azi e supus numeroaselor influențe, sursele lui de informație sporesc simțitor, raportul cu mediul înconjurător se îmbogățește și se complică”. Dancsuly A.

„Procesul de instruire nu se limitează la simpla transmitere a cunoștințelor, informațiilor, ci urmărește să formeze la copii instrumente mentale de lucru care să-i ajute în aplicarea noțiunilor învățate, precum și la însușirea independentă de noi informații.” Țăcovnicu V. în acest sens se acționează în vederea dezvoltării atenției, memoriei, gândirii, limbajului și imaginației copiilor printr-o activitate organizată cât mai rațional, cât mai interesant și mai atrăgător.

Educația școlară este mai evoluată dacă: vom forma și dezvolta priceperi și deprinderi, capacități creative de alcătuire și redare a obiectelor; vom dezvolta priceperi de redare corectă a formelor, deprinderi de a lucra cu creioane, carioca, pensula, tempera, plastilină; vom opera cu metode, mijloace și forme adecvate și variate care să urmărească trezirea interesului și crearea unei motivații temeinice pentru participarea activă în cadrul activității; va fi consecutivitate în activitățile artistico-plastice; vom urmări și dezvolta gustul estetic în tot ceea ce facem.

Succesul activității cu copiii, realizarea tuturor sarcinilor învățământului stă în puterea e invatorului, acest „arhitect al sufletelor omenești”, așa cum spune M. Iașd.

Ca obiective majore ale artei plastice putem enumera următoarele: formarea unor deprinderi de lucru pentru realizarea unor desene, picturi, modelaje; realizarea unor corespondențe între diferitele elemente de limbaj plastic și forme, obiecte din mediul înconjurător (natură, artă și viața socială); stimularea expresivității și a creativității prin desen, pictură, modelaj.

Astfel, arta reprezintă un mijloc prețios de comunicare de la o vârstă la care abilitățile verbale sunt încă limitate, dar și un prilej de exersare și dezvoltare a creativității prin libertatea maximă pe care o asigură.

Creativitatea este considerată ca un proces care duce la un anumit produs caracterizat prin originalitate sau noutate și prin valoare sau utilitate pentru societate. Prin activitățile din grădiniță le oferim copiilor posibilitatea de a-și valorifica talentele și interesele pentru un anumit domeniu. Rolul cadrului didactice este de a favoriza în fiecare copil capacități și aptitudini creative drept componente structurale ale personalității acestuia, în procesul lui de formare și dezvoltare

Dintre limbajele artei, limbajul plastic este cel mai aproape de sufletul copilului. Acest limbaj echilibrează și armonizează relațiile copilului cu natura. Rolul educatorului este de a încuraja, de a sensibiliza copilul față de frumos.

Cunoscând limbajul artei plastice, precum și particularitățile individuale, educatorul poate acționa constructiv în dezvoltarea potențialului creativ al copilului. Elementele artistico-plastice: punctul, linia, culoarea și forma își completează expresivitatea prin limbajul plastic al valorii, al ritmului plastic, al expresivității cromatice, prin dominanță, contrast și armonie, prin semnificație și simbol. Astfel arta imprimă aspirații la nivele înalte de trăiri interioare, potențează impulsul creator, inovația, invenția, determină cunoașterea aspectelor estetice și intrinseci ale realității etc

Desenul infantil este considerat de mulți autori ca un mijloc eficace de evaluare a nivelului general de inteligență al copiilor. El oglindește gradul de dezvoltare a capacității de a desprinde esențialul, relațiile cauzale, studiul evolutiv al spiritului de observație / Prin desen copilul își va compensa trebuințele lui proprii, trăirile sale cognitive și afective, copilul are posibilitatea de a exprima tot ceea ce, în experiența lui trăită, nu poate fi formulat și asimilat numai prin mijloacele vocabularului activ. Educatorul trebuie să organizeze activități în care copilul va obține efecte plastice, forme spontane, adecvat va aplica tehnici tradiționale și netradiționale, va cunoaște elementele limbajului plastic, va identifica forme și culori din mediu, va compune în mod original, va folosi corect spațiul plastic.

În cadrul activităților artistico-plastice la copii se dezvoltă gândirea creatoare și fixarea unor cunoștințe, se îmbogățesc reprezentările copiilor despre mediul înconjurător prin toate tipurile de activități desfășurate, copiii pot vedea elementele reale ale mediului înconjurător, forme și culori adecvate mediului vizitat. Mara Treastean spunea: „Lumea mică a copilului e o părticică din Univers. De aici începe el ca om.”

Bibliografie:

1. Berger, Gaston, „Omul modern și educația sa”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2003
2. Cerghit, Ioan, „Metode de învățământ”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980
3. Roșca Al. Creativitatea generală și specifică. București:Editura Academiei,, 1980

ROLUL ACTIVITĂȚILOR ESTETICE OUTDOOR

Prof. Maria PĂUN
G.P.P. Nr. 8 Târgu Jiu

„Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.”
(Maria Montessori – “Descoperirea copilului”)

Procesul educațional din grădiniță presupune și forme de muncă didactică complementară activităților obligatorii. Acestea sunt activități desfășurate în grădiniță în afara activităților obligatorii sau activități desfășurate în afara grădiniței. Ele sunt activități extracurriculare și se desfășoară sub îndrumarea atentă a educatoarelor.

Astfel de activități sunt de o reală importanță într-o lume dominată de mass media și ne referim la televizor, calculator și internet, care nu fac altceva decât să contribuie la transformarea copiilor noștri în niște persoane incapabile de a se controla comportamental, emoțional și mai presus de toate slabi dezvoltăți intelectual. Se știe că începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură.

Activitățile de acest gen cu o deosebită influență formativă, au la baza toate formele de acțiuni turistice: plimbări, excursii, tabere, colonii. În cadrul activităților organizate în mijlocul naturii, al vieții sociale și copiii se confruntă cu realitatea și percep activ, prin acțiuni directe obiectele, fenomenele, anumite locuri istorice. Fiind axate în principal pe viața în aer liber, în cadrul acțiunilor turistice și preșcolarii își pot forma sentimentul de respect și dragoste față de natură, față de om și realizările sale.

Activitățile practice și artistico-plactice sunt fundamentale în dezvoltarea preșcolarilor, stimulând creativitatea, imaginația, motricitatea fină și gândirea divergentă prin tehnici precum desenul, modelajul sau colajul. Aceste activități cultivă independența, sensibilitatea artistică,

spiritul de observație și capacitatea de cooperare, îmbogățind reprezentările despre mediul înconjurător.

Copiii învață să-și exprime propriile idei, să combine culori și forme, stimulând gândirea creatoare și originalitatea. Manipularea materialelor (pensule, plastilină, foarfece, hârtie) îmbunătățește coordonarea ochi-mână și dexteritatea, necesare pentru scris.

Activitățile de grup stimulează cooperarea, iar cele individuale dezvoltă independența și încrederea în sine.

În urma plimbărilor, a excursiilor în natură, copiii și în special copiii pot reda cu mai multă creativitate și sensibilitate, imaginea realității, în cadrul activităților de desen și modelaj, iar materialele pe care le culeg, sunt folosite în activitățile practice, în jocurile de creație. Plimbările prin parc din această toamnă, frunzele ruginii, stolurile de păsări care se pregăteau de plecare, frumusețea deosebită a acestui anotimp le vor rămâne în sufletul celor mici, creându-le emoții estetice. La vârsta preșcolară, copiii sunt foarte receptivi la tot ce li se arată sau li se spune în legătură cu mediul, fiind dispuși să acționeze în acest sens. Ca educatoare, trebuie să oferim în mod gradat, în acord cu particularitățile de vârstă și cu cerințele educaționale speciale ale fiecărui preșcolar, cunoștințe științifice, să organizăm activități educative privind protejarea mediului înconjurător: curățarea parcului.

Serbarea este modalitatea eficientă de cultivare a înclinațiilor artistice ale copiilor indiferent de cerințele educaționale speciale pe care le au contribuind la dezvoltarea armonioasă a personalității acestora.

Vizionările și spectacolele constituie o altă formă de activitate extracurriculară în grădinițe, prin care copilul face cunoștință cu lumea minunată a artei. Deși aceasta formă de activitate îl pune pe copil în majoritatea cazurilor în rolul de spectator, valoarea ei deosebită rezidă în faptul că ea constituie o sursă inepuizabilă de impresii puternice, precum și în faptul că apelează, permanent, la afectivitatea copilului.

Educatoarele au un rol deosebit de important în alegerea spectacolelor, la recomandarea emisiunilor de televiziune pentru copii și selecționarea emisiunilor, programelor distractive care au o influență pozitivă mai evidentă.

Activitățile extracurriculare moral-civice, alături de celelalte activități desfășurate în grădiniță pe nivele de vârstă, contribuie, prin trăirile afective, emoții puternice, generate de exemplele oferite de eroii neamului, la formarea, în sufletul copiilor, a unor sentimente morale, care se vor transforma în convingeri ferme pe parcursul procesului instructiv-educativ.

În concluzie putem spune ca activitatea extracurriculară e o componentă educațională valoroasă și eficientă căreia orice cadru didactic trebuie să-i acorde atenție, adoptând el, în primul rând, o atitudine creatoare, atât în modul de realizare al activității, cât și în relațiile cu copiii, asigurând astfel o atmosferă relaxantă care să permită stimularea creativă a copiilor. Copiii se simt mult mai siguri pe ei în cadrul activităților în aer liber, „neîngradiți” unde se pot manifesta liber astfel dezvoltându-și stima de sine.

Bibliografie:

1. Ministerul Educației și Cercetării, Institutul de Științe ale Educației Revista învățământului preșcolar, 3-4/2006,
2. IONESCU, M.; CHIȘ, V., Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001
3. PREDA. VIORICA, Metodica activităților instructiv educative în grădinița de copii, Editura « Gheorghe Cârțu Alexandru », Craiova 2009
4. LESPEZEANU M., Tradițional și modern în învățământul preșcolar, Editura S.C. Omfal, București, 2007

STIMULAREA CREATIVITĂȚII PREȘCOLARILOR PRIN ACTIVITĂȚILE ARTISTICO- PLASTICE

Prof. Mihaela SMEU
G.P.P. Nr. 8 Tg-Jiu

Posibilitatea de a înțelege și a simți frumosul din artă, din mediul înconjurător, din viața socială și de a dezvolta aptitudinile de creație artistică, se realizează și în grădiniță. La vârsta preșcolară educația plastică nu se poate separa de procesul de cunoaștere a realității, de contactul direct cu obiectele și fenomenele din mediul înconjurător. Astfel se ține seama de particularitățile psiho- individuale, de posibilitatea de percepere a frumosului de către copii, mai ales de faptul că la vârsta preșcolară copiii au tendința de a exprima în lucrările lor ceea ce văd sau aud.

Preșcolarii îndrăgesc activitățile de pictură, le execută cu plăcere deosebită, ele fiind un bun prilej de stimulare a creativității.

S-a constatat că suprasolicitarea vizualității, pe plan social, scade sensibilitatea percepției copiilor față de însușirile estetice ale realității înconjurătoare.

Termenul de creativitate își are originea în cuvântul latin „creare” ca înseamnă „a zămisi”, „a făuri”, „a crea”, „a naște”. Însuși etimologia cuvântului ne demonstrează că termenul de creativitate definește un act dinamic, un proces care te dezvoltă, se desăvârșește și își cuprinde atât originea cât și scopul.

Psihologii susțin, în general, că a fi creativ înseamnă a crea ceva nou, original și adecvat realității. A crea înseamnă a face să existe, a aduce la viață, a cauza, a genera, a produce. Creativ este cel care se caracterizează prin originalitate, expresivitate și imaginativ, generativ, deschizător de drumuri, inventiv, inovativ.

Preocuparea pentru dezvoltarea capacităților creatoare ale copiilor este o constantă a activității noastre, accentuată de grija de a respecta ideile, de a da curs inițiativelor lor, de a le sădi în conștiință încrederea în propriile posibilități și respectul pentru ceea ce cred și cum se exprimă colegii.

În cadrul activităților artistico-plastice este necesar ca preșcolarii să aibă posibilitatea să se manifeste liber, fără teama de a greși. Se recomandă „amânarea evoluării” până la finalizarea lucrărilor, iar când se fac aprecieri, să se facă în contextul unui climat stimulat, fiindcă observațiile critice făcute în alte momente stânenesc spontaneitatea creatoare a copiilor.

Lowenfeld este de părere că primii pași spre creativitate sunt făcuți atunci când îndemnăm un copil să miroasă o floare, să observe un pom în toate amănuntele sale, să mângâie blana unei pisici.

Copilul trebuie să fie îndrumat să-și folosească ochii, nu numai pentru a vedea, dar și pentru a privi; urechile nu numai pentru a auzi, dar și pentru a asculta cu atenție; mâinile, nu numai pentru a apuca obiecte, ci și pentru a le pipăi și simți (Landau, 99)

„Prin creativitate estetică înțelegem aptitudinea de a produce într-o manieră specifică și diferențiată (după indivizi și situații), evenimente, forme, obiecte susceptibile de cristalizare estetică, mai bine zis de a mobiliza virtualitățile senzoriale și emoționale, rezervele de imagini ale spațiului intim după o logică a jubilariei și comunicării și nu după una de calcul sau de furie.” (Jean-Claude-Fourguin, 1973, p.30)

Creativitatea estetică în sens particular nu ar fi decât un alt nume pentru creativitatea artistică.

A fi creativ înseamnă a fi capabil să stabilești relații artistice noi, neașteptate între cunoștințele dobândite sau între acestea și cele noi, a face diferite combinații artistice, cu o anumită intenție, întrucât activitatea creativă are întotdeauna un scop clar, bine conturat. Dar orice activitate creatoare în acest domeniu presupune mai întâi un bagaj de cunoștințe artistice temeinic însușite și integrate în sisteme cu ajutorul unor concepte metaforice.

Imaginația reproductivă și creatoare are un rol însemnat în dimensiunea creativă a personalității. Există o trebuință de exprimare creativă, ca cerință a imaginației, întreținută de condițiile de viață sau solicitată de mediul social-creativ, de multe ori ca o compensare a mediului mai puțin ancorat în solicitări artistice. Mulți autori leagă această trebuință creativă de constituirea sinelui (4-5 ani).

Imaginația, deci și creativitatea, presupun trei însușiri:

- Fluiditate - posibilitatea de a ne imagina în scurt timp un număr mare de imagini, capacitatea de a găsi în memorie reprezentări (cuvânt, idei, asociații, expresii) care să ajute la rezolvarea problemelor artistico-plactice.

- Flexibilitate - capacitatea de a se orienta în situații noi, combinând cunoștințele artistico-plactice în structuri și sisteme inedite.

- Originalitate – capacitate de a accepta și folosi acele aspecte estetice și artistice din mediul ambiant, care sunt acoase din relațiile lor obișnuite și de a le transforma în configurații noi.

- Înstrăinarea – este o premisă indispensabilă oricărei forme de creație artistică prin care pun în valoare formele în contexte noi, străine de cele obișnuite.

- Capacitatea de analiză și sinteză - capacitatea elevilor de a analiza, înlăturând pericolul împotmolirii lor în generalități. Capacitatea de sinteză a elevilor presupune posibilitatea lor de a construi din elemente plastice esențiale, un întreg artistic.

- Elaborarea – capacitatea de a organiza cunoștințele și reprezentările vizuale anterioare în structuri noi care să fie redade pe hârtie prin linii și culori.

Creativitatea artistică privită din punct de vedere pedagogic, apare ca o activitate complementară față de cea științifică și tehnică și are un câmp mult mai larg de desfășurare. Dezvoltarea capacităților creatoare presupune inițierea într-o diversitate de tehnici artistice, studierea cu grijă a manifestărilor fiecărui copil și stimularea inițiativei artistice.

În contextul mijloacelor de stimulare a creativității generale și a celei artistico-plactice, arta este un mijloc esențial, fără a fi, însă, singurul. În studiul creativității s-a emis ideea că personalitatea creativă se caracterizează prin anumite trăsături comune, iar procesul creației este identic în artă și în știință. Tot ce există în jurul nostru se prezintă ca un univers de semen care ne comunică ceva din ceea ce le este propriu: culoare, formă, sunet, lucrurile devenind reale pentru cei ce le percep, le simt și le descoperă.

Manifestarea potențialului de creativitate trebuie să înceapă cu inițierea copilului în stăpânirea elementelor de limbaj plastic, în dezvoltarea spiritului de observație, în dezvoltarea imaginației și cu stimularea formelor de expresie potrivit disponibilităților de vârstă și de temperament.

Limbajul plastic este cel care îl atrage cel mai mult pe copil și îl ajută să-și exprime trăirile, nedumeririle și modul în care percepe el realitatea. Instrumentarea copilului cu principalele elemente ale limbajului plastic îl va conduce spre dezvoltarea unor acțiuni ce dau la iveală aptitudini artistice, creativitatea sau creația.

Familiarizarea copiilor cu unele tehnici noi de lucru le mărește curiozitatea și imprimă activităților artistico-plastic un caracter atractiv și creativ. Cunoașterea limbajului și a tehnicilor de lucru de către copii duce la dezvoltarea creativității în realizarea ideilor în forme artistice variate.

Voi prezenta în continuare câteva tehnici și procedee pe care educatoarea le poate folosi în activitățile artistico-plactice desfășurate cu copiii preșcolari și care stimulează creativitatea acestora:

Dactilopictura este cel mai adecvat mijloc prin care copilul își poate exprima emoțiile interioare. Cu această tehnică se poate decora orice material și orice suprafață. Exemple de activități: "Rochița cu buline", "Copacul înflorit", "Crizantema", "Câmp cu flori".

Pictura cu palma. Se unge palma cu un strat gros de vopsea mai concentrată și aplicând-o se obține pe suprafața de decorat o pată care sugerează un model oarecare ce poate fi completat după uscare cu ajutorul dactilo-picturii sau cu pensula, obținându-se astfel diferite imagini.

Tehnică plierii hârtiei se realizează astfel: peste petele de culoare puse cu pensule groase pe jumătate din suprafața hârtiei se pliază hârtia pe jumătate și se netezește cu palma pentru a presa culorile. Astfel, se obțin două forme spontane identice.

Pictura cu paiul: se picură mici pete de culoare pe hârtie cu ajutorul pensulei sau a unui burete. Se ține paiul deasupra hârtiei, se sulfa prin pai, iar culoarea se va întinde pe hârtie. Copiii vor obține astfel structuri atractive și creative. Exemple: "Forme fel de fel", "Vârtejuri".

Tehnică desenului decorativ cu ajutorul pieptenului. Se pregătește pe o plăcuță de faianță tempera sau guașă nedizolvată, concentrată. Cu ajutorul unei periute de dinți se ung dinții pieptenului

care se trag pe suprafața de decorat realizând astfel dungi după inspirația fiecăruia și după felul cum este mânuit pieptenele.

Jocul cu culoarea îi permite copilului și mai mult să experimenteze ceea ce vede, dorește și trece prin afectivitatea sa. Preșcolarii îndrăgesc activitățile de pictură, le execută cu plăcere, ele fiind un bun prilej de stimulare a creativității.

Bibliografie:

1. Maria Bojneag, "Educație plastică: Ghid metodic pentru învățământul preșcolar", Editura Tehno-Art, Petroșani, 2007.
2. Alexandru Roșca, "Creativitatea generală și specifică", Editura Academiei R.S.R, București, 1981.

ROLUL ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE ȘI PRACTICE ÎN DEZVOLTAREA COPIILOR DE VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ

Prof. Cristina NEGREA
G.P.P. Nr. 8 Tg-Jiu

Introducere

Educația timpurie reprezintă o etapă fundamentală în dezvoltarea personalității copilului. În perioada preșcolară, copiii manifestă o curiozitate naturală și o dorință puternică de explorare a mediului înconjurător. Activitățile artistico-plastice și practice ocupă un loc important în procesul educativ din grădiniță, deoarece oferă copiilor posibilitatea de a se exprima liber, de a experimenta și de a descoperi lumea prin intermediul creației.

Prin desen, pictură, modelaj, colaj sau activități practice de confecționare, copilul își dezvoltă imaginația, creativitatea și sensibilitatea artistică. Aceste activități contribuie la dezvoltarea cognitivă, motrică, socială și emoțională a copiilor.

Particularitățile dezvoltării copilului preșcolar

Perioada preșcolară, cuprinsă între 3 și 6 ani, este caracterizată printr-o dezvoltare intensă a proceselor psihice. Copilul învață în principal prin joc, explorare și manipularea obiectelor. Dezvoltarea imaginației și a limbajului permite copiilor să exprime idei și emoții prin diferite forme de creație artistică.

Activitățile artistico-plastice răspund acestor nevoi deoarece permit explorarea culorilor, formelor și materialelor, contribuind astfel la dezvoltarea percepției și a gândirii creative.

Rolul activităților artistico-plastice

Activitățile artistico-plastice stimulează creativitatea și imaginația copiilor. Prin alegerea culorilor, formelor și materialelor, copiii își pot exprima liber ideile și emoțiile. De asemenea, aceste activități contribuie la dezvoltarea motricității fine prin manipularea pensulelor, creioanelor colorate, plastilinei sau foarfecelor.

În același timp, copiii învață să observe, să compare și să organizeze materiale, dezvoltându-și atenția, răbdarea și perseverența.

Dezvoltarea socio-emoțională și estetică

Activitățile artistice oferă copiilor posibilitatea de a-și exprima emoțiile și trăirile. Finalizarea unei lucrări le oferă satisfacție și crește încrederea în sine. În activitățile de grup, copiii învață să colaboreze și să respecte munca celorlalți.

De asemenea, aceste activități contribuie la formarea gustului estetic și la dezvoltarea sensibilității față de frumos.

Concluzii

Activitățile artistico-plastice și practice reprezintă o componentă importantă a educației preșcolare, contribuind la dezvoltarea globală a copilului. Prin intermediul lor, copiii își dezvoltă creativitatea, imaginația, motricitatea fină și capacitatea de exprimare. Integrarea acestor activități în programul educativ al grădiniței sprijină formarea unor copii creativi, încrezători și deschiși spre explorare.

Bibliografie:

- Ministerul Educației (2019). Curriculum pentru educația timpurie. București.
Cucoș, C. (2006). Pedagogie. Editura Polirom, Iași.
Nicola, I. (2003). Tratat de pedagogie școlară. Editura Aramis, București.
Vrășmaș, E. (2014). Educația timpurie. Editura Aramis, București.

ACTIVITĂȚILE PLASTICE – MIJLOC DE DEZVOLTARE A CREATIVITĂȚII PREȘCOLARILOR

**Prof. ed. timpurie Maria Larisa RIZA
Aida Mihaela VADUVA-LAPADATESCU**

După cum afirmă Jean Piaget: „copilul construiește cunoașterea prin acțiune și explorare”, iar activitățile plastice oferă tocmai cadrul necesar pentru această explorare creativă.

Perioada preșcolară reprezintă una dintre cele mai importante etape în dezvoltarea copilului, deoarece în această perioadă se formează bazele personalității, ale gândirii și ale creativității. Copiii manifestă o curiozitate naturală, dorință de explorare și o capacitate deosebită de a imagina și de a crea. În acest context, activitățile plastice ocupă un loc important în cadrul procesului educativ desfășurat în grădiniță.

Prin intermediul desenului, picturii, modelajului sau colajului, copiii își exprimă trăirile, emoțiile și experiențele. Activitățile plastice nu reprezintă doar simple exerciții artistice, ci adevărate mijloace de dezvoltare intelectuală, emoțională și socială.

Creativitatea este o capacitate complexă a individului, care presupune realizarea unor idei sau produse noi, originale și valoroase. În perioada copilăriei timpurii, creativitatea se manifestă prin imaginație bogată, spontaneitate și dorința de a experimenta.

Potrivit Ursulei Șchiopu, „copilăria este vârsta imaginației, iar manifestările creative apar în mod natural în activitățile de joc și în cele artistice”. Prin urmare, educația timpurie trebuie să valorifice acest potențial creativ și să ofere copiilor oportunități de exprimare liberă.

În grădiniță, creativitatea copiilor se poate observa prin modul original în care aceștia combină culorile, formele sau materialele. Copiii nu se limitează la reproducerea realității, ci creează propriile interpretări ale acesteia. De aceea, activitățile plastice reprezintă un cadru ideal pentru manifestarea și dezvoltarea creativității.

Activitățile plastice contribuie în mod semnificativ la dezvoltarea globală a copilului. Ele stimulează imaginația, gândirea creativă, motricitatea fină și sensibilitatea estetică.

Sorin Cristea subliniază faptul că „educația artistică are rolul de a dezvolta sensibilitatea estetică și capacitatea de exprimare creativă a copilului”. Prin utilizarea diferitelor materiale și tehnici, copiii descoperă noi modalități de exprimare și își dezvoltă încrederea în propriile capacități.

De asemenea, activitățile plastice contribuie la dezvoltarea coordonării mână–ochi, la formarea răbdării și a perseverenței. În timpul acestor activități, copilul învață să observe detalii, să combine culori și să realizeze compoziții originale.

Un alt aspect important este faptul că activitățile plastice oferă copilului posibilitatea de a-și exprima emoțiile. Desenul sau pictura devin uneori un limbaj prin care copilul comunică ceea ce nu poate exprima prin cuvinte.

În grădiniță, activitățile artistico-plastice se realizează prin diverse forme: desen, pictură, modelaj, colaj sau tehnici decorative. Fiecare dintre aceste activități contribuie la stimularea imaginației și a gândirii creative.

Desenul este una dintre cele mai accesibile forme de exprimare pentru copil. Prin desen, copilul redă lumea înconjurătoare așa cum o percepe el. De multe ori, desenele copiilor nu urmăresc fidel realitatea, ci reflectă modul lor personal de interpretare.

Pictura permite experimentarea culorilor și realizarea unor compoziții originale. Copiii sunt încurajați să combine culorile, să creeze forme noi și să își exprime liber ideile.

Modelajul dezvoltă în special motricitatea fină și percepția spațială. Prin modelarea plastilinei sau a altor materiale, copiii creează obiecte, personaje sau forme imaginare.

Colajul implică utilizarea unor materiale variate (hârtie colorată, textile, elemente naturale) și stimulează imaginația prin combinarea diferitelor texturi și forme.

Educația are un rol esențial în dezvoltarea creativității copiilor. Ea trebuie să creeze un mediu educațional stimulat, care să încurajeze exprimarea liberă și explorarea materialelor.

După cum subliniază specialiștii în pedagogie, „educatorul nu trebuie să impună modele rigide, ci să încurajeze inițiativa și originalitatea copiilor”. Un aspect important aplicat la grupa la care funcționăm ca și cadre didactice este următorul: Activitățile plastice din cadrul grupei step-by-step nu presupun prezentarea clară a unui model/produs finit, ci susțin libera exprimare a creativității, astfel rezultând lucrări originale și foarte creative.

Educația trebuie să ofere materiale diverse, să propună teme atractive și să creeze situații de învățare care să stimuleze curiozitatea. De asemenea, trebuie să evite comparațiile între lucrările copiilor și să valorizeze unicitatea fiecărei creații.

Concluzii

Activitățile plastice reprezintă un mijloc eficient de dezvoltare a creativității la preșcolari. Prin desen, pictură, modelaj și colaj, copiii își exprimă emoțiile, își dezvoltă imaginația și își formează gustul estetic.

Aceste activități contribuie nu doar la dezvoltarea artistică, ci și la dezvoltarea cognitivă, emoțională și socială a copilului. În același timp, ele stimulează gândirea divergentă și capacitatea de a găsi soluții originale.

Prin urmare, activitățile plastice trebuie să ocupe un loc important în programul educațional al grădiniței. Prin intermediul lor, copilul descoperă bucuria de a crea, își dezvoltă încrederea în sine și își exprimă liber personalitatea.

Bibliografie:

- Cristea, Sorin – Pedagogie generală, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2004
- Piaget, Jean – Psihologia copilului, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2005
- Șchiopu, Ursula – Psihologia vârstelor, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997
- Ministerul Educației – Curriculum pentru educația timpurie, 2019

ROLUL ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE ȘI PRACTICE ÎN DEZVOLTAREA COPILOR DE VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ

Adriana LUNGULESCU
G.P.P. „Constantin Brâncuși” Tg-Jiu

Activitățile artistico-plastice și practice reprezintă un pilon esențial în formarea copilului de vârstă preșcolară, deoarece stimulează dezvoltarea globală – cognitivă, emoțională, socială și motrică – prin mijloace specifice creativității și expresivității. În grădiniță, acestea nu sunt simple momente de „lucru manual”, ci contexte educaționale complexe, cu valoare formativă ridicată și cu aplicabilitate directă în activitatea didactică.

Contribuția activităților artistico-plastice la dezvoltarea copilului preșcolar

Activitățile de desen, pictură, modelaj sau colaj oferă copilului oportunitatea de a explora, de a experimenta și de a-și exprima liber emoțiile. Prin contactul cu diferite materiale și tehnici, copilul își dezvoltă motricitatea fină, coordonarea ochi-mână și precizia gesturilor. Aceste achiziții sunt fundamentale pentru pregătirea scrisului și pentru activitățile școlare ulterioare.

Pe plan cognitiv, activitățile artistice stimulează gândirea divergentă, capacitatea de a găsi soluții originale și flexibilitatea mentală. Copilul învață să observe detalii, să compare, să clasifice și să relaționeze elemente vizuale, dezvoltându-și astfel spiritul de analiză și sinteză.

Dimensiunea emoțională este la fel de importantă: arta devine un limbaj prin care copilul își exprimă trăirile, își reglează emoțiile și își construiește încrederea în sine. Produsele artistice sunt pentru copil dovezi ale propriei competențe, iar aprecierea educatorului și a grupului consolidează stima de sine și motivația pentru învățare.

Rolul activităților practice în formarea autonomiei și a competențelor de viață

Activitățile practice – decupare, lipire, pliere, împletire, confecționare de obiecte – au o puternică valoare formativă. Ele dezvoltă abilități de autonomie personală, perseverența, răbdarea și capacitatea de a finaliza o sarcină. Copilul învață să respecte etapele unui proces, să folosească instrumente adecvate și să lucreze în siguranță.

În plus, activitățile practice favorizează dezvoltarea socio-emoțională. Munca în echipă, proiectele comune și sarcinile de grup îi învață pe copii cooperarea, negocierea, asumarea rolurilor și responsabilitatea față de produsul final. Educatoarea are rolul de a crea contexte în care fiecare copil să se simtă valorificat și implicat.

Valoarea integrată a activităților artistico-plastice și practice în curriculumul preșcolar

În pedagogia contemporană, accentul se pune pe învățarea integrată, iar activitățile artistico-plastice și practice se dovedesc extrem de eficiente în acest sens. Ele pot fi integrate în:

1. Domeniul științelor – prin experimente vizuale, observarea fenomenelor naturale, realizarea de machete;
2. Domeniul limbajului – prin descrierea produselor, povestirea etapelor de lucru, îmbogățirea vocabularului;
3. Domeniul matematic – prin clasificări, serieri, recunoașterea formelor și a proporțiilor;
4. Domeniul socio-emoțional – prin proiecte tematice, activități de grup și exprimarea emoțiilor prin artă.

Astfel, activitățile artistice și practice devin un instrument didactic complex, care facilitează învățarea prin experiență, descoperire și creativitate.

Originalitate și aplicabilitate în activitatea didactică

Pentru a răspunde nevoilor copilului modern, educatoarea este chemată să propună activități cu un grad ridicat de noutate și originalitate. Exemple de abordări inovatoare includ:

- utilizarea materialelor neconvenționale (elemente naturale, materiale reciclabile, texturi variate);
- proiecte interdisciplinare (de exemplu, „Călătorie în lumea culorilor”, „Atelierul micilor arhitecți”, „Emoțiile în culori”);
- tehnici artistice moderne (pictură cu buretele, monoprint, colaj 3D, mandale pentru copii);

- activități practice cu finalitate utilă (confeccionarea de obiecte pentru expoziții, decoruri tematice, mici instrumente muzicale).

Aceste demersuri sporesc motivația copiilor, stimulează creativitatea și transformă procesul educațional într-unul atractiv și semnificativ.

Concluzii

Activitățile artistico-plastice și practice reprezintă un domeniu fundamental în educația timpurie, contribuind la dezvoltarea armonioasă a copilului preșcolar. Prin caracterul lor expresiv, creativ și aplicativ, acestea susțin formarea competențelor de bază, dezvoltarea emoțională și socială, precum și pregătirea pentru școlaritate.

În contextul actual, educatoarea are responsabilitatea de a valorifica potențialul acestor activități prin metode moderne, originale și adaptate nevoilor fiecărui copil.

Bibliografie:

1. Cucos, Constantin, Pedagogie, Editura Polirom, 2014.
2. Joița, Emilia, Instruirea constructivistă, Editura Aramis, 2006.
3. Neacșu, Ioan, Instruire și învățare, Editura Didactică și Pedagogică, 2010.
4. Văideanu, George, Educația la frontiera dintre milenii, Editura Politică, 1988.

DEZVOLTAREA COPILULUI PREȘCOLAR PRIN ACTIVITĂȚI ARTISTICO-PLASTICE ȘI PRACTICE

Prof. ed. timpurie Dorina Andreea UNGURU
G.P.P. „Constantin Brâncuși” Tg-Jiu

Perioada preșcolară reprezintă una dintre cele mai importante etape în dezvoltarea copilului. În această perioadă se pun bazele personalității, ale creativității și ale modului în care copilul percepe și interacționează cu lumea înconjurătoare. Copiii de vârstă preșcolară sunt curioși, dornici să exploreze și să descopere lucruri noi, iar activitățile educative trebuie să răspundă acestor nevoi naturale de cunoaștere.

Un rol deosebit de important în procesul educativ îl au activitățile artistico-plastice și practice. Acestea reprezintă o modalitate eficientă prin care copiii își dezvoltă creativitatea, imaginația și abilitățile motrice, dar și capacitatea de a comunica și de a lucra în echipă. Prin intermediul acestor activități, copilul își exprimă gândurile, emoțiile și trăirile într-o manieră liberă și autentică.

Activitățile artistico-plastice și practice contribuie la dezvoltarea armonioasă a copilului, stimulând atât dezvoltarea intelectuală, cât și pe cea emoțională și socială. De aceea, ele ocupă un loc important în activitățile desfășurate în grădiniță.

Importanța activităților artistico-plastice în dezvoltarea copilului

Activitățile artistico-plastice includ o varietate de activități precum desenul, pictura, modelajul, colajul sau lucrul cu diferite materiale. Prin intermediul acestor activități, copiii au posibilitatea să descopere și să exploreze culori, forme, texturi și materiale diverse.

Unul dintre cele mai importante beneficii ale activităților artistice este *dezvoltarea creativității și a imaginației*. Copiii sunt încurajați să creeze liber, fără a fi limitați de reguli stricte. Astfel, fiecare copil poate realiza lucrări originale, reflectând propriile idei și trăiri. Procesul de creație devine pentru copil o formă de exprimare personală și o modalitate de a înțelege lumea.

De asemenea, activitățile artistico-plastice contribuie la *dezvoltarea motricității fine*. Utilizarea pensulelor, creioanelor, foarfecelor sau a plastilinei implică mișcări precise ale mâinilor și degetelor. Aceste exerciții sunt foarte importante deoarece pregătesc copilul pentru activități viitoare, precum scrierea.

Un alt aspect important este *dezvoltarea capacității de concentrare și a răbdării*. Realizarea unei lucrări artistice necesită atenție, implicare și dorința de a finaliza activitatea începută. În acest fel, copiii învață să fie perseverenți și să își ducă la bun sfârșit sarcinile.

Activitățile artistice contribuie și la *dezvoltarea sensibilității estetice*. Copiii învață să aprecieze frumosul, să observe detalii din natură și din mediul înconjurător și să le redea prin creațiile lor.

Rolul activităților practice în dezvoltarea copiilor

Pe lângă activitățile artistice, un rol important îl au și activitățile practice. Acestea includ diferite activități precum decuparea, lipirea, construirea, modelarea sau realizarea unor obiecte simple din diferite materiale.

Activitățile practice contribuie la *dezvoltarea gândirii logice și a spiritului de observație*. Copiii învață să urmeze anumite etape pentru realizarea unui obiect și să respecte instrucțiuni simple. Astfel, ei își dezvoltă capacitatea de organizare și de planificare a activităților.

În același timp, aceste activități stimulează *curiozitatea și dorința de explorare*. Copiii descoperă proprietățile materialelor, modul în care acestea pot fi combinate și transformate pentru a crea diferite obiecte.

Activitățile practice contribuie și la *dezvoltarea independenței copilului*. Atunci când copilul reușește să realizeze singur o lucrare, acesta capătă încredere în propriile forțe și devine mai motivat să participe la alte activități.

De asemenea, aceste activități dezvoltă *coordonarea ochi-mână*, o abilitate foarte importantă în procesul de învățare.

Dezvoltarea emoțională și socială prin activități artistice și practice

Activitățile artistico-plastice și practice au un impact important și asupra dezvoltării emoționale a copiilor. Prin intermediul artei, copiii își pot exprima emoțiile, sentimentele și experiențele într-un mod natural. Uneori, copiii pot exprima prin desen sau modelaj lucruri pe care nu le pot spune în cuvinte.

Realizarea unei lucrări artistice oferă copilului sentimentul de satisfacție și mândrie. Atunci când educatorul apreciază munca copilului, acesta își dezvoltă stima de sine și încrederea în propriile capacități.

Activitățile realizate în grup contribuie la *dezvoltarea abilităților sociale*. Copiii învață să coopereze, să împartă materiale, să își aștepte rândul și să respecte munca celorlalți. Prin colaborare, ei își dezvoltă spiritul de echipă și capacitatea de a comunica eficient.

În plus, prezentarea lucrărilor în fața colegilor sau realizarea unor expoziții în grădiniță îi ajută pe copii să își dezvolte *încrederea în sine și capacitatea de exprimare în public*.

În concluzie, activitățile artistico-plastice și practice ocupă un loc esențial în educația copiilor de vârstă preșcolară. Ele contribuie la dezvoltarea creativității, imaginației, motricității fine și a gândirii logice. În același timp, aceste activități sprijină dezvoltarea emoțională și socială a copiilor, ajutându-i să își exprime sentimentele și să colaboreze cu ceilalți.

Prin intermediul acestor activități, copiii descoperă lumea într-un mod plăcut și atractiv, învățând prin joc și experiență directă. De aceea, este important ca educatorii și părinții să ofere copiilor cât mai multe oportunități de a participa la activități artistice și practice.

Aceste activități nu doar că stimulează dezvoltarea armonioasă a copilului, ci contribuie și la formarea unor viitori adulți creativi, sensibili și capabili să își exprime ideile și emoțiile.

Bibliografie:

1. Cucos, Constantin – *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2006.
2. Vrăsmaș, Ecaterina – *Educația timpurie*, Editura Aramis, București, 2014.
3. Piaget, Jean – *Psihologia copilului*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2005.

CULOARE, FORMĂ ȘI IMAGINAȚIE – ROLUL ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE ȘI PRACTICE ÎN DEZVOLTAREA COPIILOR DE 3 ANI

Prof. ed. timpurie Clara Lorena DRAICA
G.P.P. „Constantin Brâncuși” Tg-Jiu

În educația timpurie, activitățile artistico-plastice și practice ocupă un loc foarte important în dezvoltarea armonioasă a copilului. La vârsta de 3 ani, copiii sunt foarte curioși, dornici să exploreze mediul înconjurător și să experimenteze diferite materiale și culori. Prin activități precum pictura, modelajul sau realizarea de colaje, cei mici își exprimă emoțiile, își dezvoltă imaginația și își exersează abilitățile motrice.

Aceste activități nu urmăresc realizarea unor lucrări perfecte, ci procesul prin care copilul descoperă, experimentează și creează. Prin intermediul jocului artistic, copilul învață să observe, să combine culori, să manipuleze materiale și să își dezvolte încrederea în propriile capacități.

Importanța activităților artistico-plastice în dezvoltarea copiilor mici

Activitățile artistico-plastice contribuie la dezvoltarea copilului din mai multe perspective. În primul rând, ele stimulează dezvoltarea motricității fine. Atunci când copilul modelează plastilină, ține pensula sau lipește bucăți de hârtie, el își antrenează mușchii mâinii și își dezvoltă coordonarea dintre ochi și mână. Aceste exerciții sunt foarte importante pentru activitățile pe care le va realiza mai târziu, precum scrisul.

În același timp, aceste activități încurajează creativitatea și imaginația. Copiii sunt liberi să experimenteze diferite combinații de culori și forme, fără teama de a greși. Astfel, fiecare lucrare devine o formă de exprimare personală.

Un alt aspect important este dezvoltarea emoțională. Activitățile artistice le oferă copiilor ocazia de a-și exprima trăirile și stările prin culori și forme. De asemenea, atunci când lucrează în grup, copiii învață să coopereze, să împartă materialele și să aprecieze rezultatele colegilor.

Nu în ultimul rând, activitățile artistico-plastice contribuie la dezvoltarea răbdării și a atenției. Copiii învață să urmeze instrucțiuni simple și să finalizeze o activitate începută.

Activități de modelaj potrivite pentru copiii de 3 ani

Modelajul este una dintre activitățile preferate ale copiilor mici, deoarece le permite să manipuleze materialul și să creeze forme simple. Plastilina sau aluatul de modelaj sunt materiale ușor de utilizat și foarte atractive pentru această vârstă.

O activitate potrivită este „Biluțele colorate”. Copiii primesc bucăți de plastilină și sunt încurajați să le ruleze între palme pentru a forma biluțe mici. Acestea pot deveni „bomboane”, „struguri” sau „mărgele”.

O altă activitate este „Melcul din plastilină”. Copiii rulează plastilina pe masă pentru a obține un șnur lung, pe care îl răsucesc pentru a crea cochilia melcului. Această activitate dezvoltă coordonarea mișcărilor mâinii.

Se poate realiza și activitatea „Fruite pentru coș”, în care copiii modelează forme rotunde sau ușor ovale pentru a crea mere, prune sau portocale. Educatorul poate discuta cu copiii despre culori și despre fructele preferate.

Activități de pictură pentru copiii de 3 ani

Pictura reprezintă o activitate care le oferă copiilor libertatea de a explora culorile și de a crea imagini simple.

O activitate foarte îndrăgită este „Pictura cu degetele”. Copiii folosesc vopsea specială și își scufundă degetele în culori pentru a realiza puncte sau forme pe hârtie. Această activitate stimulează simțul tactil și creativitatea.

O altă activitate este „Copacul primăverii”. Educatorul desenează pe foaie trunchiul copacului, iar copiii realizează frunzișul folosind amprente de degete sau mici puncte de culoare.

De asemenea, se poate realiza activitatea „Baloane colorate”, în care copiii pictează cercuri de diferite culori folosind pensula sau bureții. Această activitate îi ajută să recunoască și să denumească culorile.

Activități de colaj pentru copiii de 3 ani

Colajul presupune combinarea și lipirea diferitelor materiale pentru a crea o imagine. Pentru copiii de 3 ani se folosesc materiale simple, precum hârtie colorată, bucăți de carton, frunze sau materiale textile.

O activitate simplă este „Fluturile colorate”. Copiii lipesc bucăți mici de hârtie colorată pe aripile unui fluture desenat pe foaie.

O altă activitate este „Soarele strălucitor”. Copiii lipesc fâșii de hârtie galbenă în jurul unui cerc pentru a crea razele soarelui.

Se poate realiza și activitatea „Covorul de toamnă”, în care copiii lipesc frunze uscate sau bucăți de hârtie în nuanțe de galben, portocaliu și maro pentru a crea o imagine specifică anotimpului.

Rolul educatorului în desfășurarea acestor activități

Educatorul are un rol esențial în organizarea și coordonarea activităților artistico-plastice. El trebuie să pregătească materialele necesare, să ofere explicații simple și să încurajeze participarea fiecărui copil.

Este important ca educatorul să creeze o atmosferă relaxată și plăcută, în care copiii să se simtă liberi să experimenteze și să creeze. De asemenea, lucrările copiilor trebuie apreciate și încurajate, deoarece acest lucru contribuie la dezvoltarea încrederii în sine.

Concluzie

Activitățile artistico-plastice și practice reprezintă un mijloc valoros de dezvoltare pentru copiii de 3 ani. Prin modelaj, pictură și colaje, copiii își dezvoltă creativitatea, îndemânarea și capacitatea de exprimare. În același timp, aceste activități îi ajută să își manifeste imaginația și să descopere lumea într-un mod plăcut și educativ.

Prin organizarea unor activități variate și adaptate vârstei, educatorii contribuie la formarea unor copii curioși, creativi și încrezători în propriile abilități.

Bibliografie:

1. Cucuș, Constantin – Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2014.
2. Vărășmaș, Ecaterina – Educația timpurie a copiilor, Editura Aramis, București, 2012.
3. Bocoș, Mușata – Didactica disciplinelor pedagogice, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2017.
4. MECTS – Curriculum pentru educație timpurie (0–6 ani), București, 2019.
5. Ionescu, Miron – Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2003.

ACTIVITĂȚILE ARTISTICO-PLASTICE ȘI ROLUL LOR ÎN DEZVOLTAREA COPIILOR DE VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ

Prof. ed. timpurie Sanda BISTREANU
G.P.P. „Constantin Brâncuși” Tg-Jiu

Perioada preșcolară reprezintă una dintre cele mai importante etape în dezvoltarea copilului. În această perioadă se formează primele deprinderi, se dezvoltă personalitatea și copilul începe să descopere lumea din jurul său. Educația timpurie are rolul de a sprijini dezvoltarea armonioasă a copilului din punct de vedere intelectual, emoțional și social.

Activitățile artistico-plastice ocupă un loc important în programul educativ desfășurat în grădiniță. Acestea includ desenul, pictura, modelajul, colajul, decupajul și lipirea. Prin intermediul acestor activități, copiii își pot exprima ideile, emoțiile și experiențele într-un mod creativ.

Prin participarea la astfel de activități, copiii își dezvoltă imaginația, creativitatea și încrederea în propriile capacități. În același timp, aceste activități contribuie la dezvoltarea unor abilități importante care vor fi utile în viața școlară și socială.

Importanța activităților artistico-plastice

Activitățile artistico-plastice au un rol foarte important în educația copiilor preșcolari. Prin intermediul acestora, copiii descoperă lumea culorilor, a formelor și a materialelor. Ei învață să observe elemente din mediul înconjurător și să le redea prin propriile creații.

Desenul și pictura îi ajută pe copii să își exprime liber ideile și emoțiile. Prin modelaj sau colaj, copiii își dezvoltă creativitatea și capacitatea de a combina diferite materiale. Aceste activități contribuie și la dezvoltarea simțului estetic și la formarea gustului pentru frumos.

Participarea la activități artistice îi ajută pe copii să devină mai încrezători în propriile capacități și să își dezvolte personalitatea.

Tipuri de activități artistico-plastice în grădiniță

În grădiniță se desfășoară mai multe tipuri de activități artistico-plastice, adaptate vârstei copiilor. Printre cele mai frecvente se numără: desenul cu creioane colorate sau carioci, pictura cu acuarele sau tempera, modelajul cu plastilină sau lut, colajul realizat din hârtie colorată sau materiale din natură, decupajul și lipirea diferitelor forme

Aceste activități sunt organizate sub formă de joc și îi ajută pe copii să participe cu plăcere și interes.

Dezvoltarea creativității și imaginației

Creativitatea reprezintă capacitatea copilului de a produce idei noi și originale. Activitățile artistico-plastice stimulează imaginația și încurajează exprimarea liberă a ideilor.

Prin desen sau pictură, copiii pot reprezenta animale, obiecte sau personaje imaginare. Fiecare copil își exprimă ideile într-un mod personal, ceea ce contribuie la dezvoltarea originalității.

Libertatea de exprimare din cadrul acestor activități îi ajută pe copii să devină mai încrezători în propriile capacități și să își dezvolte personalitatea.

Dezvoltarea motricității fine

Motricitatea fină se referă la coordonarea mișcărilor mici ale mâinilor și degetelor. Activitățile precum coloratul, modelajul sau decuparea contribuie la dezvoltarea acestor abilități.

Prin exersarea acestor activități, copiii își dezvoltă coordonarea mână-ochi și controlul mișcărilor. Aceste abilități sunt foarte importante pentru activitățile școlare ulterioare, în special pentru învățarea scrisului.

Dezvoltarea emoțională și socială

Activitățile artistice contribuie și la dezvoltarea emoțională a copiilor. Prin desen sau pictură, copiii pot exprima emoții și sentimente pe care uneori nu le pot exprima prin cuvinte.

De asemenea, atunci când lucrează în grup, copiii învață să coopereze, să împartă materialele și să respecte ideile celorlalți. În acest fel se dezvoltă relațiile sociale și spiritul de echipă.

Rolul educatoarei

Educatorea are un rol foarte important în organizarea activităților artistico-plastice. Ea trebuie să creeze un mediu plăcut și stimulat, în care copiii să se simtă liberi să experimenteze și să creeze.

De asemenea, educatoarea trebuie să ofere explicații clare și să demonstreze tehnicile de lucru. Este important ca fiecare copil să fie încurajat și apreciat pentru efortul depus.

Concluzii

Activitățile artistico-plastice au un rol esențial în dezvoltarea copiilor de vârstă preșcolară. Ele contribuie la dezvoltarea creativității, imaginației, motricității fine și a capacității de exprimare.

Prin intermediul acestor activități, copiii învață să observe lumea din jur, să creeze și să comunice. De aceea, activitățile artistice trebuie să fie prezente în mod constant în programul educativ al grădiniței.

Bibliografie:

Curriculum pentru educație timpurie, 2019

Cucoș, Constantin – Pedagogie, 2002, Ed. Polirom

Revista Învățământul preșcolar, 2008, București

ROLUL ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE ȘI PRACTICE ÎN DEZVOLTAREA COPIILOR DE VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ

Prof. ed. timpurie Adela-Roxana DĂESCU
G.P.P. „Constantin Brâncuși” Tg-Jiu

Perioada preșcolară reprezintă una dintre cele mai importante etape din viața copilului. În această perioadă se formează bazele personalității, se dezvoltă primele deprinderi și se conturează modul în care copilul percepe lumea din jurul său. Educația din grădiniță are rolul de a sprijini dezvoltarea armonioasă a copilului din punct de vedere intelectual, emoțional și social.

Activitățile artistico-plactice și practice ocupă un loc important în procesul educativ desfășurat în grădiniță. Prin intermediul acestora, copiii au posibilitatea să își exprime liber ideile, să experimenteze diferite materiale și să își dezvolte creativitatea. Desenul, pictura, modelajul, colajul, decupajul și lipirea sunt activități care stimulează interesul copilului și contribuie la dezvoltarea sa globală.

Activitățile artistico-plactice (desen, pictură, modelaj, colaj) și practice (decupaj, lipire, construcții, lucru manual) au un rol foarte important în dezvoltarea copiilor de vârstă preșcolară. Ele contribuie la formarea armonioasă a personalității copilului și la dezvoltarea mai multor capacități esențiale. 🎨 🌱

Importanța activităților artistico-plactice

Activitățile artistico-plactice reprezintă o formă importantă de exprimare pentru copilul preșcolar. Prin desen sau pictură, copilul își exprimă gândurile, emoțiile și experiențele într-un mod liber și creativ. Aceste activități contribuie la dezvoltarea imaginației și a sensibilității estetice.

În același timp, copiii învață să observe mediul înconjurător, să recunoască formele și culorile și să redea elemente din realitate prin propriile creații. Prin utilizarea diferitelor materiale, precum creioane colorate, acuarele, plastilină sau hârtie colorată, copiii își dezvoltă capacitatea de explorare și experimentare.

Rolul activităților practice

Activitățile practice includ o varietate de activități precum decupajul, lipirea, îndoirea hârtiei, realizarea de colaje sau construcții din materiale diferite. Aceste activități contribuie la dezvoltarea îndemânării și a coordonării mișcărilor.

Prin realizarea unor obiecte simple, copiii învață să respecte anumite etape de lucru, să fie atenți și să finalizeze o sarcină începută. Activitățile practice îi ajută să devină mai independenți și mai responsabili.

Dezvoltarea creativității și imaginației

Creativitatea reprezintă capacitatea copilului de a produce idei noi și originale. Activitățile artistico-plactice stimulează imaginația și încurajează exprimarea liberă a ideilor. Copiii sunt încurajați să creeze lucrări originale și să își folosească imaginația pentru a reprezenta diferite obiecte sau situații.

În cadrul acestor activități, nu există răspunsuri corecte sau greșite, ceea ce oferă copiilor libertatea de a experimenta și de a-și dezvolta propriul stil de exprimare.

Dezvoltarea motricității fine

Motricitatea fină se referă la coordonarea mișcărilor mici ale mâinilor și degetelor. Activitățile precum coloratul, modelajul sau decuparea contribuie la dezvoltarea acestor abilități.

Prin exersarea acestor activități, copiii își dezvoltă controlul asupra mișcărilor și coordonarea mână-ochi. Aceste abilități sunt foarte importante pentru activitățile școlare ulterioare, în special pentru scriere.

Dezvoltarea emoțională și socială

Activitățile artistice și practice contribuie și la dezvoltarea emoțională și socială a copiilor. Atunci când lucrează în grup, copiii învață să coopereze, să își împartă materialele și să respecte ideile colegilor.

De asemenea, realizarea unei lucrări îi oferă copilului satisfacție și încredere în propriile capacități. Astfel, aceste activități contribuie la formarea unei imagini de sine pozitive.

Concluzii

Activitățile artistico-plastice și practice au un rol esențial în dezvoltarea copiilor de vârstă preșcolară. Ele contribuie la dezvoltarea creativității, a imaginației, a motricității fine și a capacității de exprimare.

Prin intermediul acestor activități, copiii învață să observe, să creeze și să comunice. De aceea, ele trebuie să ocupe un loc important în activitățile desfășurate în grădiniță, contribuind la formarea unei personalități echilibrate și armonioase.

Bibliografie:

1. Curriculum pentru educație timpurie, 2019
2. Cucuș, Constantin – Pedagogie (Ediția a II-a, revăzută și adăugită), Ed. POLIROM, 2002;
3. Revista Învățământul preșcolar, (1-2/2008) (3-4/2008), București

DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII PRIN ACTIVITĂȚI ARTISTICO-PLASTICE

Prof. ed. timpurie Cristina Mariana OGARCĂ
G.P.P. Rovinari

Creativitatea reprezintă una dintre cele mai importante dimensiuni ale dezvoltării copilului, fiind esențială pentru formarea personalității și dezvoltarea gândirii independente. În perioada preșcolară, copiii manifestă o deschidere naturală spre explorare, imaginație și exprimare liberă, iar activitățile artistico-plastice constituie un cadru ideal pentru stimularea acestor capacități. Educația timpurie are rolul de a valorifica potențialul creativ al copilului prin activități variate care îi permit să experimenteze materiale, culori, forme și tehnici diferite.

Activitățile artistico-plastice ocupă un loc important în curriculumul educației timpurii, deoarece oferă copiilor posibilitatea de a se exprima liber și de a-și valorifica imaginația. Prin desen, pictură, modelaj sau colaj, copiii învață să:

- își exprime emoțiile și trăirile;
- observe și interpreteze elemente din mediul înconjurător;
- dezvolte motricitatea fină;
- experimenteze combinații de culori și forme;
- își dezvolte încrederea în propriile idei.

Activitățile artistice contribuie la formarea sensibilității estetice și la dezvoltarea gustului pentru frumos. De asemenea, ele favorizează comunicarea și colaborarea între copii, mai ales atunci când sunt realizate în grup.

Modalități de stimulare a creativității prin activități plastice - Pentru a stimula creativitatea, educatorul trebuie să creeze un mediu educațional care încurajează exprimarea liberă și experimentarea. În cadrul activităților artistico-plastice pot fi utilizate diverse metode și tehnici, cum ar fi:

- pictura cu degetele;
- colajul din materiale naturale sau reciclabile;
- modelajul cu plastilină sau lut;
- tehnici de amprentare;
- desenul liber;
- pictura pe suporturi neconvenționale.

Este important ca educatorul să evite impunerea unor modele rigide și să încurajeze ideile originale ale copiilor. Accentul trebuie pus pe procesul creativ, nu doar pe rezultatul final. De asemenea, utilizarea unor materiale variate stimulează curiozitatea și dorința de explorare.

Educatorul are un rol esențial în stimularea creativității copiilor. Prin modul în care organizează activitățile și prin atitudinea sa, acesta poate încuraja sau limita exprimarea creativă. Pentru a sprijini dezvoltarea creativității, educatorul trebuie să:

- ofere copiilor libertate de exprimare;
- valorizeze ideile originale;
- evite comparațiile între lucrări;
- încurajeze experimentarea și descoperirea;
- creeze un climat pozitiv și stimulat.

Educatorul trebuie să observe interesele și preferințele copiilor și să adapteze activitățile în funcție de acestea.

Activitățile artistico-plastice reprezintă un mijloc eficient de stimulare a creativității la vârsta preșcolară. Prin intermediul acestor activități, copiii își dezvoltă imaginația, gândirea divergentă, capacitatea de exprimare și sensibilitatea estetică.

Rolul educatorului este de a crea un mediu educațional care să favorizeze explorarea, experimentarea și exprimarea liberă. Prin utilizarea unor metode variate și a unor materiale diverse, activitățile artistice pot contribui semnificativ la dezvoltarea armonioasă a personalității copilului.

Dezvoltarea creativității prin activități artistico-plastice reprezintă o componentă esențială a educației timpurii și un factor important în formarea viitorilor adulți capabili să gândească liber și să găsească soluții originale în diferite situații.

BIBLIOGRAFIE:

1. Bocoș, M., *Didactica disciplinelor pedagogice*. Cluj-Napoca: Editura Presa Universitară Clujeană, 2017
2. Cucuș, C, *Pedagogie*. Iași: Editura Polirom, 2014
3. Golu, M., *Psihologia dezvoltării*. București: Editura Universitară, 2015
4. Ionescu, M., & Radu, I., *Didactica modernă*. Cluj-Napoca: Editura Dacia, 2001
5. Ministerul Educației, *Curriculum pentru educație timpurie*, Ministerul Educației Naționale, București, 2019

ROLUL ACTIVITĂȚILOR PRACTICE ÎN FORMAREA DEPRINDERILOR DE VIAȚĂ

Prof. ed. timpurie Carmen Mihaela CĂRUCERIU
G.P.P. Rovinari, Gorj

În educația timpurie, formarea deprinderilor de viață reprezintă un obiectiv esențial, având un impact major asupra dezvoltării armonioase a copilului. Activitățile practice ocupă un loc central în acest proces, deoarece oferă oportunități concrete de învățare prin experiență directă. Acestea contribuie la dezvoltarea autonomiei, responsabilității și abilităților sociale.

Importanța activităților practice

Activitățile practice sunt acele activități prin care copiii învață „făcând”. Ele includ sarcini precum: îngrijirea personală (spălatul mâinilor, îmbrăcatul), activități gospodărești simple, lucru manual, grădinarit sau activități creative.

Prin implicarea activă, copiii își dezvoltă:

- coordonarea motrică;
- gândirea logică;
- capacitatea de rezolvare a problemelor.

Activitățile practice contribuie la:

1. Dezvoltarea autonomiei - Copiii învață să se descurce singuri în situații cotidiene, ceea ce le crește încrederea în sine.
2. Formarea responsabilității - Prin sarcini simple (strângerea jucăriilor, aranjarea mesei), copiii învață să își asume responsabilități.
3. Dezvoltarea abilităților sociale - Lucrul în grup încurajează cooperarea, respectul și comunicarea.
4. Stimularea gândirii practice - Copiii învață să găsească soluții și să aplice cunoștințele în situații reale.
5. Formarea disciplinei și a rutinelor - Repetarea activităților creează obiceiuri sănătoase și organizare.

Exemple de activități practice în grădiniță: aranjarea mesei, sortarea obiectelor, activități de curățenie ușoară, realizarea de colaje și obiecte decorative, plantarea și îngrijirea florilor.

Aceste activități trebuie adaptate vârstei și realizate într-un mediu sigur și stimulativ.

Rolul cadrului didactic - Educatoarea are un rol esențial în:

- organizarea activităților;
- oferirea de modele de comportament;
- încurajarea participării;
- adaptarea sarcinilor la nivelul copiilor.

Este important ca activitățile să fie atractive și să stimuleze curiozitatea copiilor.

Activitățile practice reprezintă un instrument esențial în formarea deprinderilor de viață la copii. Prin implicare directă, aceștia dobândesc abilități necesare pentru viața de zi cu zi, devenind mai autonomi, responsabili și încrezători. Integrarea acestor activități în procesul educațional contribuie semnificativ la dezvoltarea globală a copilului.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cucuș, Constantin – Pedagogie, Iași: Editura Polirom, 2006.
2. Neacșu, Ioan – Metode și tehnici de învățare eficientă, București: Editura Universitară, 2015.
3. Vrășmaș, Ecaterina – Educația timpurie, București: Editura Aramis, 2014.
4. Păun, Emil – Pedagogie. Fundamente teoretice și demersuri aplicative, Iași: Editura Polirom, 2017.
5. Ministerul Educației, Curriculum pentru educație timpurie, Ministerul Educației Naționale, București, 2019

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE ÎN DEZVOLTAREA COPILULUI

Prof. ed. timpurie Maria DODENCI
G.P.P. Rovinari

Vârsta preșcolară are perioade de maximă receptivitate la stimuli externi care favorizează dezvoltarea unor priceperi, formarea diverselor deprinderi emoționale și a capacităților intelectuale. Copiii pot și trebuie să învețe mai devreme decât până acum și sunt apti pentru a asimila cunoștințe pe care generațiile anterioare nu le întrezăreau, cu condiția ca ei să fie instruiți altfel decât până acum.

Eficiența preșcolarului depinde nu numai de capacitatea de asimilare a cunoștințelor, priceperilor, deprinderilor, dar și de anumite trăsături de personalitate, în particular de imaginația lui. Fără imaginație este imposibilă asimilarea acelorași cunoștințe, priceperi, deprinderi, este cu neputință formarea personalității lui în ansamblu.

Posibilitatea de a înțelege și a simți frumosul din artă, din mediul înconjurător, din viața socială și de a dezvolta aptitudinile de creație artistică se realizează astfel și la nivelul preșcolarității. La vârsta preșcolară, educația estetică nu se poate separa de procesul de cunoaștere a realității, de contactul direct cu obiectele și fenomenele din mediul înconjurător. Din acest punct de vedere, în activitățile pe care le-am desfășurat am ținut seama de particularitățile psiho-individuale, de posibilitățile de percepere a frumosului de către copii, mai ales de faptul că la vârsta preșcolară copiii au tendința de a exprima în lucrările lor ceea ce văd sau aud. Spiritual de imitație, dorința de cunoaștere, tendința de a folosi creionul, culorile, nevoia acestora de continuă mișcare sunt caracteristici ale vârstei preșcolare.

În grădiniță, se pune baza dezvoltării integrale și multilaterale a preșcolarului. Ambianța educativă din grupă, activitățile comune cu întreaga grupă și cele la alegere, precum și programul distractiv sunt modalități prin care se realizează latura pedagogică formativă a actului pedagogic din grădinițele de copii sub îndrumarea permanentă a educatorului pentru a-l transforma pe copil din obiect în subiect al educației.

„Educația contemporană, ca o funcție socială din ce în ce mai complexă, poate fi concepută ca un sistem de relații ce se formează între copii și mediul înconjurător. Copilul de azi e supus numeroaselor influențe, sursele lui de informație sporesc simțitor, raportul cu mediul înconjurător se îmbogățește și se complică”. Dancsuly A. De aici rezultă ca evidentă stabilirea unei noi relații între copii și educatoare în vederea valorificării capacității preșcolarului pentru a se integra cu ușurință în mediul școlar și apoi în realitatea vieții.

„Procesul de instruire nu se limitează la simpla transmitere a cunoștințelor, informațiilor, ci urmărește să formeze la copii instrumente mentale de lucru care să-i ajute în aplicarea noțiunilor învățate, precum și la însușirea independentă de noi informații.” Țăcovnicu V. în acest sens se acționează în vederea dezvoltării atenției, memoriei, gândirii, limbajului și imaginației copiilor printr-o activitate organizată cât mai rațional, cât mai interesant și mai atrăgător.

Educația copiilor preșcolari este mai evoluată dacă: vom forma și dezvolta priceperi și deprinderi, capacități creative de alcătuire și redare a obiectelor; vom dezvolta priceperi de redare corectă a formelor, deprinderi de a lucra cu creioane, carioca, pensula, tempera, plastilină; vom opera cu metode, mijloace și forme adecvate și variate care să urmărească trezirea interesului și crearea unei motivații temeinice pentru participarea activă în cadrul activității; va fi consecutivitate în activitățile artistico-plastice; vom urmări și dezvolta gustul estetic în tot ceea ce facem.

Succesul activității cu copiii, realizarea tuturor sarcinilor învățământului stă în puterea educatorului, acest „arhitect al sufletelor omenești”, așa cum spune M. Iașd.

Ca obiective majore ale artei plastice putem enumera următoarele: formarea unor deprinderi de lucru pentru realizarea unor desene, picturi, modelaje; realizarea unor corespondențe între diferitele elemente de limbaj plastic și forme, obiecte din mediul înconjurător (natură, artă și viața socială); stimularea expresivității și a creativității prin desen, pictură, modelaj.

Astfel, arta reprezintă un mijloc prețios de comunicare la o vârstă la care abilitățile verbale sunt încă limitate, dar și un prilej de exersare și dezvoltare a creativității prin libertatea maximă pe care o asigură.

Mara Treastean spunea: „Lumea mică a copilului e o părticică din Univers. De aici începe el ca om.”

Bibliografie:

1. Berger, Gaston, „Omul modern și educația sa”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2003
2. Cerghit, Ioan, „Metode de învățământ”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980

STIMULAREA CREATIVITĂȚII PREȘCOLARILOR PRIN ACTIVITĂȚI ARTISTICO-PLASTICE ȘI PRACTICE

Prof. ed. timpurie Rodica-Mihaela STROIE
G.P.P. „Constantin Brâncuși” Tg-Jiu

Creativitatea reprezintă una dintre cele mai importante capacități ale individului, fiind esențială pentru adaptarea la mediul înconjurător și pentru dezvoltarea personală armonioasă. În perioada preșcolară, copilul manifestă o deschidere naturală către explorare, imaginație și exprimare liberă, ceea ce face ca stimularea creativității să fie nu doar posibilă, ci și necesară. Activitățile artistico-plastice și practice joacă un rol fundamental în acest proces, oferind copiilor oportunități variate de a experimenta, de a crea și de a-și dezvolta gândirea originală.

În primul rând, trebuie subliniat faptul că preșcolarul este caracterizat prin spontaneitate și dorința de a descoperi lumea prin intermediul simțurilor. Activitățile artistico-plastice, precum desenul, pictura, modelajul sau colajul, răspund perfect acestor nevoi, deoarece implică utilizarea culorilor, texturilor și formelor. Prin aceste activități, copilul nu doar reproduce realitatea, ci o interpretează într-un mod personal, dezvoltându-și astfel imaginația și capacitatea de a gândi creativ.

Un aspect esențial al stimulării creativității îl constituie libertatea de exprimare. În cadrul activităților artistico-plastice, copilul trebuie să se simtă liber să creeze fără constrângeri sau modele impuse. Atunci când educatorul oferă doar sugestii și nu impune reguli stricte, copilul este încurajat să experimenteze, să își asume riscuri și să găsească soluții originale. Acest tip de abordare contribuie la dezvoltarea gândirii divergente, care stă la baza creativității.

Activitățile practice, precum decuparea, lipirea, modelarea sau construcțiile din diferite materiale, completează în mod armonios activitățile artistico-plastice. Acestea implică acțiuni concrete, prin care copilul învață să manipuleze obiecte, să își coordoneze mișcările și să își dezvolte motricitatea fină. În același timp, activitățile practice stimulează gândirea logică și capacitatea de rezolvare a problemelor, deoarece copilul trebuie să găsească modalități eficiente de a realiza un anumit obiect sau produs.

Un alt beneficiu important al acestor activități este dezvoltarea capacității de concentrare și a perseverenței. Realizarea unei lucrări artistice sau practice presupune parcurgerea unor etape și finalizarea unui demers început. Astfel, copilul învață să fie atent, să își organizeze activitatea și să depună efort pentru atingerea unui scop. Aceste abilități sunt esențiale pentru succesul ulterior în activitatea școlară.

Pe lângă dezvoltarea cognitivă, activitățile artistico-plastice și practice contribuie în mod semnificativ la dezvoltarea emoțională a copilului. Prin creațiile sale, copilul își exprimă sentimentele, trăirile și experiențele într-un mod simbolic. De exemplu, alegerea culorilor sau a formelor poate reflecta starea sa emoțională. În acest fel, arta devine un mijloc de comunicare nonverbală, prin care copilul poate transmite ceea ce nu reușește să exprime prin cuvinte.

De asemenea, aceste activități contribuie la dezvoltarea încrederii în sine și a stimei de sine. Atunci când copilul este încurajat și apreciat pentru efortul depus, el capătă încredere în propriile capacități. Este important ca educatorul să valorizeze procesul de creație și nu doar rezultatul final, pentru a evita compararea copiilor între ei și pentru a stimula exprimarea autentică.

Un alt aspect important îl reprezintă utilizarea materialelor variate. Diversitatea materialelor, precum hârtia colorată, plastilina, textilele, materialele naturale sau cele reciclabile, oferă copilului multiple posibilități de explorare. Aceste experiențe contribuie la dezvoltarea simțului estetic și la formarea unei percepții complexe asupra lumii. În plus, utilizarea materialelor reciclabile îi învață pe copii importanța protejării mediului și dezvoltă comportamente responsabile.

Rolul educatorului este esențial în stimularea creativității preșcolarilor. Acesta trebuie să creeze un mediu educațional deschis, sigur și stimulat, în care copilul să se simtă valorizat și încurajat să își exprime ideile. Educatorul trebuie să fie un ghid și un facilitator al învățării, oferind sprijin atunci când este necesar, dar lăsând copilului libertatea de a descoperi și de a experimenta. De

asemenea, este important ca educatorul să adapteze activitățile la nivelul de dezvoltare al fiecărui copil și să țină cont de interesele și preferințele acestuia.

Activitățile de grup reprezintă o altă modalitate eficientă de stimulare a creativității. Prin realizarea unor proiecte comune, copiii învață să colaboreze, să comunice și să își împărtășească ideile. Aceste experiențe contribuie la dezvoltarea abilităților sociale și la formarea spiritului de echipă. În același timp, copiii au ocazia să observe perspective diferite și să învețe unii de la alții.

Integrarea activităților artistico-plastice și practice în alte domenii de învățare reprezintă o strategie eficientă de dezvoltare a creativității. De exemplu, copiii pot realiza desene inspirate din povești, pot construi obiecte legate de temele studiate sau pot crea colaje despre anotimpuri. Astfel, învățarea devine mai atractivă și mai accesibilă, iar copilul este implicat activ în procesul educațional.

Familia joacă, de asemenea, un rol important în stimularea creativității copilului. Părinții pot încuraja activitățile artistice acasă, oferind materiale și timp pentru creație. De asemenea, este important ca aceștia să aprecieze efortul copilului și să îi ofere libertatea de a se exprima fără teama de a fi criticat. Colaborarea dintre familie și grădiniță contribuie la crearea unui mediu coerent și favorabil dezvoltării creativității.

În concluzie, activitățile artistico-plastice și practice reprezintă un mijloc eficient și necesar pentru stimularea creativității preșcolarilor. Acestea contribuie la dezvoltarea imaginației, a gândirii divergente, a motricității fine și a abilităților emoționale și sociale. Prin crearea unui mediu educațional adecvat și prin implicarea activă a educatorilor și a părinților, copilul poate fi sprijinit să își dezvolte potențialul creativ și să își formeze o personalitate armonioasă. Astfel, investiția în dezvoltarea creativității încă din perioada preșcolară reprezintă o bază solidă pentru succesul viitor al copilului, atât în plan personal, cât și profesional.

Bibliografie:

1. **Piaget, Jean** – *Psihologia copilului*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
2. **Vîgotski, Lev S.** – *Imaginația și creativitatea la vârsta copilăriei*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
3. **Crețu, Carmen** – *Psihologia vârstelor*, Editura Polirom, Iași.
4. **Cucoș, Constantin** – *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași.
5. **Ionescu, Miron; Radu, Ioan** – *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca.
6. **MECTS (Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului)** – *Curriculum pentru educația timpurie (0–6 ani)*, București.

ROLUL ACTIVITĂȚILOR PRACTICE ÎN EDUCAȚIA PREȘCOLARILOR

Prof. ed. timpurie Viorela DINA
G.P.P. Rovinari

Dezvoltarea motricității fine reprezintă un obiectiv fundamental al educației timpurii, având un rol esențial în formarea deprinderilor de scriere, desen, manipulare a obiectelor și în dezvoltarea cognitivă generală a copilului. Motricitatea fină presupune coordonarea mișcărilor mici ale mâinilor și degetelor, în strânsă legătură cu procesele psihice precum atenția, percepția și gândirea.

Activitățile artistico-plastice (desen, pictură, modelaj, colaj) constituie un cadru optim pentru exersarea acestor mișcări, oferind copilului posibilitatea de a învăța prin acțiune și creativitate.

Motricitatea fină se referă la totalitatea mișcărilor precise și coordonate realizate cu ajutorul mușchilor mici ai mâinii. În pedagogie, aceasta este considerată o componentă importantă a dezvoltării globale a copilului.

Potrivit lui Constantin Cuceș, educația trebuie să valorifice activitățile practice și expresive, deoarece acestea contribuie la dezvoltarea armonioasă a personalității copilului, inclusiv a dimensiunii psihomotorii și creative. Activitățile artistice facilitează exprimarea emoțiilor și dezvoltarea competențelor cognitive și motorii.

Activitățile artistico-plastice sunt esențiale în educația preșcolară, deoarece implică utilizarea coordonată a mâinilor și ochilor. Acestea contribuie la:

- dezvoltarea coordonării oculo-motorii;
- exersarea mișcărilor precise (trasarea liniilor, punctelor, formelor);
- întărirea musculaturii fine a mâinii;
- formarea deprinderilor de manipulare a instrumentelor (creion, pensulă, foarfecă).

Valențe formative ale activităților artistico-plastice - Pe lângă dezvoltarea motricității fine, activitățile artistico-plastice contribuie la: dezvoltarea imaginației și creativității; formarea gustului estetic; dezvoltarea limbajului și a comunicării; creșterea încrederii în sine; dezvoltarea inteligenței emoționale, etc.

Dezvoltarea motricității fine prin activități artistico-plastice reprezintă un proces esențial în educația timpurie. Prin intermediul acestor activități, copilul își dezvoltă nu doar abilitățile motrice, ci și capacitățile cognitive, afective și creative.

Cadrele didactice trebuie să creeze contexte variate și stimulative, să ofere libertate de exprimare și să adapteze activitățile la nivelul de dezvoltare al fiecărui copil. Astfel, activitățile artistico-plastice devin un instrument eficient pentru formarea unei personalități armonioase și echilibrate.

Bibliografie:

1. Cuceș, C. Pedagogie. Iași: Editura Polirom. 2014.
2. Popa V. Activități de educație plastică în grădiniță. - București: Ed.V&I Integral, 2000.
3. Ministerul Educației, *Curriculum pentru educație timpurie*, Ministerul Educației Naționale, București, 2019

DEZVOLTAREA MOTRICITĂȚII FINE PRIN ACTIVITĂȚI ARTISTICO-PLASTICE

Prof. ed. timpurie Adriana BARBONIE
G.P.P. Rovinari

Motricitatea fină reprezintă abilitatea de a coordona mișcările mici ale mâinilor și degetelor pentru a realiza sarcini precise, cum ar fi scrisul, desenul sau manipularea obiectelor. Dezvoltarea acestei aptitudini este esențială în perioada preșcolară și școlară timpurie, deoarece influențează atât performanțele academice, cât și autonomia copilului.

Activitățile artistico-plastice constituie un instrument deosebit de eficient în stimularea motricității fine. Prin desen, pictură, modelaj sau colaj, copilul își exersează mișcările precise, își dezvoltă creativitatea și își exprimă emoțiile într-un mod natural.

Motricitatea fină implică mușchii mici ai mâinii și degetelor, coordonați cu percepția vizuală și controlul cognitiv. Aceasta include mișcări de prindere, apăsare, frecare sau manipulare a obiectelor mici.

Potrivit lui Cucos (2014), dezvoltarea abilităților motrice este strâns legată de activitățile practice și creative, deoarece acestea antrenează atât latura fizică, cât și cea psihică a copilului, contribuind la formarea unei personalități echilibrate.

Activitățile artistico-plastice au multiple valențe în dezvoltarea motricității fine:

- Desenul și pictura – exerciții de trasare a liniilor, contururilor și formelor care dezvoltă precizia și coordonarea mână-ochi.

- Modelajul – activități de frământare, rulare și apăsare a plastilinei sau lutului care întăresc mușchii mâinii.

- Colajul – decuparea și lipirea elementelor stimulează atenția, precizia și răbdarea.

- Tehnici creative diverse – dactilopictura, ștampilarea sau imprimarea formează gesturi variate și stimulează creativitatea.

Aceste activități oferă copiilor oportunitatea de a învăța prin joc și experimentare, dezvoltând în același timp abilități motrice, cognitive și estetice.

Beneficiile dezvoltării motricității fine prin activități artistico-plastice:

- Dezvoltarea abilităților manuale – mișcări precise și coordonate.

- Stimularea creativității și imaginației – exprimarea liberă a ideilor.

- Îmbunătățirea coordonării oculo-motorii – legătura între ceea ce văd și mișcările realizate.

- Formarea răbdării și atenției – prin realizarea lucrărilor pas cu pas.

- Sprijinirea procesului de învățare – pregătirea pentru scris și alte activități academice.

Prin aceste activități, copilul învață să-și controleze mișcările fine, să exploreze materiale și să-și exprime personalitatea într-un mod estetic și ludic.

Dezvoltarea motricității fine prin activități artistico-plastice reprezintă un proces complex, care îmbină dimensiunea motrică cu cea cognitivă și creativă. Activitățile artistice nu doar că dezvoltă abilități precise ale mâinii și degetelor, ci și contribuie la formarea personalității, a imaginației și a încrederii în sine. Prin planificarea și aplicarea constantă a acestor activități, cadrele didactice și părinții pot sprijini dezvoltarea armonioasă a copiilor.

Bibliografie:

1. Cucos, C. Pedagogie. Iași: Editura Polirom. 2014.
2. Stamatii, M., Hapco, Z. „Dezvoltarea creativității artistico-plastice la vârsta preșcolară”. 2014.
3. Curriculum pentru educație timpurie. București: Ministerul Educației. 2019.

